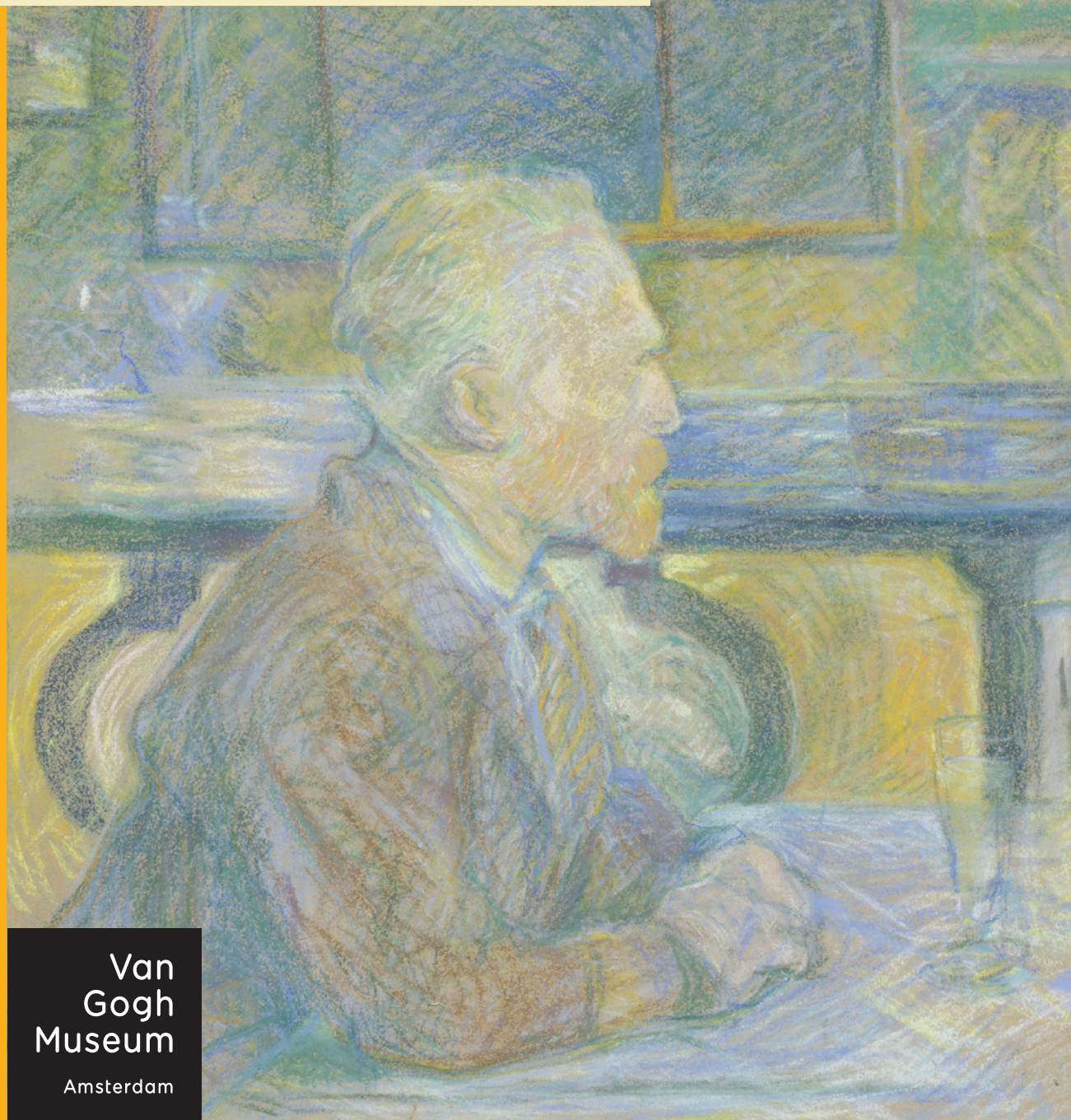

Van Gogh Museum

Jaarverslag 2020

Van
Gogh
Museum

Amsterdam

Van Gogh Museum

Jaarverslag 2020

1	Woord vooraf	5
2	Missie en geschiedenis	11
3	Het Van Gogh Museum in een bewogen jaar	15
4	Partners en steunverleners	41
5	Woord van de Raad van Toezicht	49
6	Financiële verslaglegging	53
7	Bijlagen	
	I. Overzicht organisatie	62
	II. Personeel	65
	III. Aanwinsten	66
	IV. Tentoonstellingen en presentaties	68
	V. Onderzoeksprojecten	70
	VI. Educatieve activiteiten	72
	VII. Museumpublicaties	73
	VIII. Behandelde werken	74
	IX. Bruikleenoverzicht uitgaand	75
	X. Langdurige bruiklenen van het Van Gogh Museum aan andere musea	77
	XI. Langdurige bruiklenen aan het Van Gogh Museum	78
	XII. Nevenactiviteiten	80
	XIII. Activiteiten medewerkers	82
	XIV. Publicaties medewerkers	86

1

Woord vooraf

Directeur Emilie Gordenker

Toen ik op 1 februari 2020 als directeur van het Van Gogh Museum begon, had ik het gevoel dat ik goud in handen had: een uiterst succesvol museum, internationaal bekend en met zeer talentvolle en toegewijde medewerkers. Ik had nooit kunnen bedenken dat we in dit jaar met zo'n grote crisis te maken zouden krijgen. Op 12 maart aan het eind van de dag kwamen we met het personeel bij elkaar en moest ik hun meedelen dat het Van Gogh Museum en De Mesdag Collectie op last van de regering vanaf dat moment hun deuren zouden sluiten. Het dodelijke coronavirus moest ingedamd worden en alle musea, culturele instellingen en uitgaansgelegenheden gingen dicht. Een ongekende en onheilspellende situatie.

De kracht van de museumprofessionals liet zich meteen zien. Het merendeel van de medewerkers werkte vanaf die dag vanuit huis, wat mogelijk werd gemaakt door de technische en facilitaire ondersteuning die de ICT-afdeling bood. We benaderden de vele bezoekers die reeds kaartjes hadden gekocht, zij kregen het betaalde bedrag terug – steunend waren de gestes om de bedragen van de reeds betaalde kaartjes te doneren aan het museum. De tentoonstelling *In the Picture. Kunstenaarsportretten*, die zeer goede recensies had ontvangen,

werd tot nader order gesloten en de tentoonstelling *Mancini. Eigenzinnig & Extravagant* in De Mesdag Collectie in Den Haag moest op de openingsavond sluiten. Medewerkers verspreid over de hele museumorganisatie bleven zo goed als het kon doorwerken. Om een paar voorbeelden te noemen: met veel elan gaven de conservatoren digitale rondleidingen, met een groot online bereik; er werd met extra inzet aan collectieonderzoek gewerkt en een langgekoesterde wens om de Van Gogh-familiecorrespondentie te ontsluiten kon worden gerealiseerd met hulp van medewerkers die plotseling zonder werk thuiszaten. Ook werd er hard doorgewerkt aan *Van Gogh verbindt*, het meerjarige project om inclusiviteit in het museum en in de programmering te bevorderen.

Op hetzelfde moment werd het museumgebouw gereedgemaakt voor bezoekers, rekening houdend met de richtlijnen om 1,5 meter afstand te kunnen houden. Er werd een geheel vernieuwde website gelanceerd en de webshop deed goede zaken. Achter de schermen werden de uitgaven noodzakelijkerwijs teruggebracht. Geplande verbouwingen werden voorlopig stopgezet en het tentoonstellingsprogramma werd gewijzigd.

Er waren ook vele mooie momenten dit jaar: op 1 juni heropenden we het museum met vrolijke zonnebloemen voor elke bezoeker, en we ervoeren hoe dankbaar het publiek was om het museum weer te kunnen bezoeken. De tentoonstellingen *In the Picture* en *'Je liefhebbende Vincent'*. *Van Goghs mooiste brieven* wisten de Nederlandse en buitenlandse bezoeker goed te bereiken. Ook de *Mancini*-tentoonstelling in De Mesdag Collectie werd zeer gewaardeerd en er werden nog enkele aansprekende Van Gogh-publicaties uitgegeven.

Samen met de Beeldbrekers, een groep jongvolwassenen met een biculturele achtergrond, werd met de lancering van de kledingcollecties Daily Paper x Van Gogh Museum een brug geslagen naar een nieuwe generatie museumbezoekers. De Beeldbrekers maakten ook een themawand in de vaste collectie.

Het museum heeft de deuren drie keer moeten sluiten voor het publiek vanwege de overheidsmaatregelen om de coronapandemie te beteugelen. Als gevolg van de sluitingen en de beperkende maatregelen die het museum moest nemen om een veilig bezoek te garanderen, heeft het Van Gogh Museum in 2020 slechts 516.990 bezoekers kunnen verwelkomen (waarvan 40% Nederlanders), ongeveer 25% van het aantal bezoekers dat in 2019 het museum bezocht. Maar wereldwijd vonden miljoenen fans toch inspiratie en troost in het werk en het leven van Vincent van Gogh: het online bereik piekte met meer dan 250 miljoen digitale bezoekers. Dat recordaantal kon worden behaald dankzij de vele innovatieve digitale initiatieven voor een internationaal publiek op YouTube, waaronder de *Virtual Tours*, de door duizenden deelnemers bekeken online vragensessies *Van Gogh Questions* – een videoreeks waarin een onderzoeker veelgestelde vragen over Van Goghs leven en werk beantwoordde – en de populaire teken- en schilder-instructievideo's die samen met de educatoren slagvaardig werden ontwikkeld. Ook de Van Gogh

Museum Book Club op Facebook was een geliefd initiatief.

We hebben dit jaar de gelegenheid aangegrepen om samen met alle medewerkers en de Raad van Toezicht te werken aan een nieuw Strategisch Plan (2021-2024) waarin een nieuwe missie, kernwaarden en strategische pijlers van het Van Gogh Museum helder zijn verwoord. De focus voor de komende jaren ligt minder op groei, en meer op diversiteit. Het museum legt de focus op het bereiken van alle Nederlanders, ook degenen die het museum niet eerder hebben bezocht. We identificeren specifieke (inter)nationale doelgroepen en gaan onze communicatie afstemmen op hen, maar zullen ook de dialoog aangaan. Het museum ambieert openheid en creativiteit – intern en in onze relaties met samenwerkingspartners – om op basis van de bijzondere collectie en de kennis die samenkomt in het museum, tot nieuwe en verrassende activiteiten te komen. Een bezoek aan het museum – ook online – biedt inspiratie voor eenieder die met de unieke collectie en de levendige programmering in contact komt.

In financieel opzicht moesten we in 2020 alle zeilen bijzetten. De kostenbesparingen waren ingrijpend en op het personele vlak moesten we vacatures stopzetten en afscheid nemen van vele tijdelijke werknemers en uitzendkrachten. Er is ook grondig naar de financiële positie voor de komende jaren gekeken, en er is zo goed als mogelijk in deze onzekere tijden een begroting voor de periode 2021-2024 opgesteld. Bezuinigingen zijn ook in 2021 helaas onvermijdelijk.

Het Van Gogh Museum kon in dit moeilijke jaar rekenen op de steun van trouwe partners, sponsors, particuliere donateurs en de overheid. Het museum behaalde dit jaar een negatief exploitatieresultaat, maar zonder de financiële steun van de overheid in het kader van de NOW-regelingen en de extra subsidie op grond van Regeling aanvullende subsidie culturele en creatieve sector Covid-19, zouden we

Directeur Emilie Gordenker verwelkomt de bezoekers bij de heropening van het museum op 1 juni, samen met Willem van Gogh en Fatima Razzak. Iedereen kreeg na het bezoek een vrolijke zonnebloem mee, mogelijk gemaakt door Takii Seed, partner van het Van Gogh Museum.

nog veel verder in de rode cijfers zijn beland. Vele bestaande en nieuwe samenwerkingspartners verbonden zich ruimhartig aan het museum. Onze particuliere steungevers stonden ons bij en we kregen zelfs donaties van bezoekers die niet naar ons toe konden komen. Een speciaal woord van dank gaat uit naar de hoofdpartners van het Van Gogh Museum: de BankGiro Loterij, Van Lanschot en ASML. De onverminderde steun heeft het museum door dit moeilijke jaar geholpen. We zijn iedereen zeer dankbaar voor alle giften, groot en klein.

Bijzonder om te vermelden is ook dat in dit jaar de Stichting Van Gogh Museum Fonds is opgericht. De doelstelling van dit fonds is het bevorderen en ondersteunen van de activiteiten en kunstaankopen van de Stichting Van Gogh Museum.

De Vincent van Gogh Stichting, eigenaar van het merendeel van de museumcollectie van het Van Gogh Museum, was voor de directie van grote betekenis en bleef steeds warm betrokken bij de situatie in het museum. In de zomer werd voorzitter en bestuurslid Josien van Gogh opgevolgd door haar dochter Janne Heling, waarmee een nieuwe generatie is aangetreden. Barbara Vroom-Cramer nam het voorzitterschap over. Een bijzonder moment was de herdenking van de dood van Vincent van Gogh in Auvers-sur-Oise op 29 juli, precies 130 jaar geleden. We hebben gezamenlijk bloemen gelegd op de graven van Vincent en Theo van Gogh.

De Raad van Toezicht, onder het bezielend voorzitterschap van Jaap Winter, was dit jaar een enorme steun voor de directie. De leden hebben actief meegedacht bij alle momenten die om aanpassing vroegen. Eind dit jaar namen we afscheid van zakelijk directeur Adriaan Dönszelmann, die al bijna tien jaar in dienst was en een belangrijke bijdrage aan het museum heeft geleverd. Met de start van 2021 is Mark Minkman aangesteld als zakelijk directeur a.i. en is een vernieuwd Management Team van start gegaan.

2020 was een zwaar en uitdagend jaar, maar samen met alle betrokkenen en de medewerkers hebben we het beste van een moeilijke situatie gemaakt. Het gevoel goud in handen te hebben is ongewijzigd gebleven. Ik kijk met vertrouwen uit naar de periode die komen gaat. En ik citeer daarbij graag Vincent van Gogh die in de zomer van 1883 aan zijn broer Theo schreef: 'Hoop hebben op betere tijden moet niet een gevoel zijn, maar een iets doen in het heden.'

Emilie E.S. Gordenker
Directeur Van Gogh Museum

2

Missie en
geschiedenis

Missie

Het Van Gogh Museum inspireert een divers publiek met het leven en werk van Vincent van Gogh en zijn tijd.

Kernwaarden

Het Van Gogh Museum is authentiek, in verbinding en eigenzinnig.

Visie

Het Van Gogh Museum loopt voorop, is actueel en relevant. We kiezen ons eigen pad, verleggen grenzen en willen zo een origineel voorbeeld zijn voor, en vooral met anderen.

Geschiedenis

Na het overlijden van Vincent van Gogh, in juli 1890, gingen de vele kunstwerken naar zijn broer Theo van Gogh. Theo overleed in januari 1891, een halfjaar na zijn geliefde broer. De weduwe van Theo van Gogh, Jo van Gogh-Bonger, beheerde vervolgens de collectie. Toen zij in 1925 stierf, kreeg haar zoon ir. Vincent Willem van Gogh de zorg over de werken van zijn oom. In 1962 heeft ir. V.W. van Gogh met de Staat der Nederlanden de overeenkomst gesloten dat hij zijn volledige collectie (schilderijen, tekeningen, brieven) overdroeg aan de Vincent van Gogh Stichting. Daartegenover heeft de Staat zich verplicht het Van Gogh Museum te bouwen, om daarmee te waarborgen dat deze collectie voor iedereen en voor altijd toegankelijk is.

Het Van Gogh Museum is in 1973 geopend en beheert de grootste Van Gogh-collectie ter wereld, met 205 schilderijen, 500 tekeningen, nagenoeg alle brieven (ruim 800) en veel relevant documentatiemateriaal. Daarnaast beheert het Van Gogh Museum namens de Staat der Nederlanden een deelcollectie die eigendom is van het Rijk. De collectie bevat verder schilderijen, tekeningen en een aantal beelden uit de periode 1840-1920 van vrienden, tijdgenoten, voorbeelden voor en navolgers van Van Gogh. Het museum beheert tevens een unieke collectie laat-19de-eeuwse prentkunst van internationale allure en een collectie Japanse ukiyo-e-prentkunst.

De Mesdag Collectie (DMC) in Den Haag bevat een uitzonderlijke verzameling 19de-eeuwse kunst die is samengebracht door de beroemde zee-schilder Hendrik Willem Mesdag en zijn vrouw Sientje Mesdag-van Houten en zij vormt een integraal onderdeel van het Van Gogh Museum. Deze collectie bevat 19de-eeuwse meesterwerken van de Franse schilders van Barbizon en de Haagse School. De collecties van beide musea sluiten mooi op elkaar aan en geven een goed overzicht van de kunst van de late 19de eeuw.

Van Gogh Museum

De Mesdag Collectie

3

Het Van Gogh
Museum in
een bewogen
jaar

Bezoekers van de tentoonstelling *In the Picture*.

Studio Berry Slok ontwierp een inventieve inrichting voor *Mesdag & Mancini*. *Eigenzinnig en extravagant*.

2020 was in veel opzichten een bewogen en uniek jaar. In razend tempo legde de coronapandemie de hele wereld stil. Op 13 maart, de eerste dag van de eerste sluiting, daalde een ongekende stilte neer over het land en dus ook over Amsterdam en het Museumplein. Het Van Gogh Museum, dat normaliter maar één dag per jaar gesloten is, sloot zijn deuren voor onbepaalde tijd. Dat die sluiting 79 dagen zou duren, en dat er daarna nog twee lockdowns zouden volgen, kon niemand voorzien. Het was een jaar van herdefinitie, improvisatie, introspectie, onzekerheid, van afscheid, maar ook van nieuwe kansen, vindingrijkheid, saamhorigheid en hulpvaardigheid.

Door mee te bewegen met wat mogelijk was, konden we een divers publiek inspireren met tijdelijke exposities en de kunst en verhalen van Vincent van Gogh. De nationale en internationale pers besteedde goede aandacht aan de activiteiten waardoor het museum zichtbaar bleef. Dankzij de flexibele opstelling, het geduld en de genereuze steun van medewerkers, begunstigers, het Rijk, de bezoekers en de bruikleengevers kon het Van Gogh Museum in 2020 toch nog een groot aantal projecten realiseren en bezoekers – fysiek en online – bedienen.

Tentoonstellingen en presentaties

Het jaar startte veelbelovend met *In the Picture*. *Kunstenaarsportretten*. De expositie liet in 75 krachtige portretten van en door kunstenaars zien dat het in de portretkunst, naast een goede gelijkent, gaat over identiteit en imago. Wat laat je zien, wat niet? Behalve 19de-eeuwse topstukken werd er ook werk van moderne en eigentijdse kunstenaars getoond, zoals van Guillaume Bruère, die in het museum een serie portretten van Van Gogh maakte, geïnspireerd op diens zelfportretten. Enkele beroemde films over het leven en werk van Van Gogh lieten zien hoe de mythevorming rond de kunstenaar is ontstaan. Verdiepende

informatie was beschikbaar via een multimediatour in elf talen, rondleidingen en korte biografieën op de *In the Picture*-app. Daarnaast verscheen een uitgebreide catalogus. Ook waren 65 fotoportretten van Amsterdamse leerlingen te zien onder de titel *Dit ben ik!*, gemaakt tijdens workshops onder leiding van kunstenaar Maarten Bel. Deze tentoonstelling, kleurrijk vormgegeven door LevievanderMeer uit Amsterdam, kon met medewerking van alle bruikleengevers worden verlengd tot en met augustus en trok 113.248 bezoekers.

Vanaf 1 juni was, verspreid over een groot aantal locaties door heel Nederland, de tentoonstelling *Unlocked/Reconnected* te zien, een landelijk initiatief waar uiteenlopende kunstinstituten aan meewerkten om de herstart van het culturele leven na de eerste lockdown te vieren. Overal werd één werk uit de eigen collectie gepresenteerd. Het Van Gogh Museum toonde de video *Secret Strike* van Alicia Framis en in De Mesdag Collectie was het werk *Sea You* van Nelly Agassi te zien.

De geplande zomertentoonstelling *'Je liefhebbende Vincent'*. *Van Goghs mooiste brieven* werd verschoven naar het najaar en opende op 9 oktober met ruim 40 brieven. Die zijn vanwege hun kwetsbaarheid zelden te zien en werden nu getoond in combinatie met wereldberoemde schilderijen als *De slaapkamer* en *De aardappeleters*. Fragmenten uit de brieven waren op zaal te beluisteren, maar ook online, evenals de vier nieuwe afleveringen van de brievenpodcast met bijdragen van Stephanie Afrifa, Abdelkader Benali, Huub van der Lubbe en Ester Naomi Perquin. Ruim 5000 bezoekers maakten gebruik van de mogelijkheid om een kaart met een citaat van Vincent van Gogh te voorzien van een zelfgeschreven boodschap en te versturen naar een dierbare. De door OPERA Amsterdam sfeervol vormgegeven tentoonstelling was, als gevolg van twee lockdowns, maar 49 dagen geopend en telde 24.054 bezoekers.

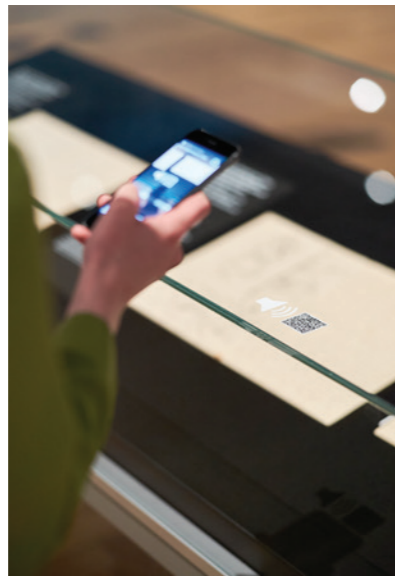

Twee presentaties met werk van kunstenaars geïnspireerd door Vincent van Gogh.

Links: Jean-Luc Mylayne, *N. 331 en 332, april mei 2005*, beide 153 × 190 cm, © Mylène en Jean-Luc Mylayne

Rechts: Steven Aalders, *Vergezicht*, 2019. Particuliere collectie

In de tentoonstelling *'Je liefhebbende Vincent'* konden bezoekers een kaartje aan een dierbare schrijven. Ruim 5000 kaarten werden in de brievenbus 'gepost'. Het museum zorgde voor de verzending. Bezoekers konden brieffragmenten beluisteren via hun eigen telefoon met oortjes of koptelefoon door de QR-codes in de tentoonstelling te scannen.

Het Van Gogh Museum is de heer en mevrouw Cheung Chung Kiu zeer erkentelijk voor hun genereuze steun aan de tentoonstelling. Ook ontvingen we financiële steun van Hyundai, de leden van The Sunflower Collective, de Turing Foundation, het Mondriaan Fonds en het Prins Bernhard Cultuurfonds.

In de reeks *Van Gogh inspireert* – presentaties van hedendaagse kunstenaars in een zaal op de derde verdieping van het museum – exposeerde Steven Aalders (1959) van januari tot en met september een abstracte schildering gebaseerd op het kleurgebruik in Van Goghs *De oogst*. In de herfst exposeerde Jean-Luc Mylayne (1946), die zich net als Van Gogh laat inspireren door de natuur, drie levensgrote fotografische werken van landschappen.

Op de openingsavond (12 maart) van *Mancini. Eigenzinnig & Extravagant* in De Mesdag Collectie, samengesteld door gastconservator Adrienne Quarles van Ufford en sprankelend vormgegeven

door Studio Berry Slok, werd duidelijk dat de tentoonstelling voorlopig niet open zou gaan. Gelukkig kon het publiek, dankzij een verlenging van de tentoonstelling, van 3 juni t/m 20 september alsnog genieten van Mancini's werk, met onder meer Italiaanse circusjongens, grandioze portretten van zijn internationale mecenasen – onder wie Mesdag – en enkele rake zelfportretten. De tentoonstelling is mogelijk gemaakt door de M.A.O.C. Gravin van Bylandt Stichting.

De Mesdag Collectie toonde daarnaast twee collectie-presentaties: *Alma Tadema en Mesdag: twee kunstenaarsfamilies* en *Het netwerk van Sientje Mesdag-van Houten. Vrouwelijke kunstenaars*, met werk van Suze Robertson, Thérèse Schwartze, Maria Bilders-van Bosse en natuurlijk van Sientje Mesdag zelf, in de rol van kunstenaar en verzamelaar. Deze presentatie werd mogelijk gemaakt met steun van de Vereniging Rembrandt en de Turing Foundation.

Edgar Degas, *Badende vrouw*, c. 1887. Van Gogh Museum, Amsterdam (aankoop met steun van de BankGiro Loterij, het Mondriaan Fonds, de Triton Collection Foundation en de leden van The Yellow House)

Conservator Fleur Roos Rosa de Carvalho hangt samen met collectiemedewerker Anne Steegstra *Badende vrouw* van Edgar Degas op in het Van Gogh Museum. Bij de presentatie van het schilderij ontstond discussie: is het anno 2020 wenselijk om een blote vrouw in je museum op te hangen? Fleur Roos Rosa de Carvalho beantwoordde de vragen hierover van de geïnteresseerde

journalisten en legde uit: hoe het museum tot zijn keuze komt, waarom dit werk de moeite waard is om aan te kopen en om te tonen aan het publiek. Directeur Emilie Gordenker legde op 9 februari in Buitenhof uit hoe belangrijk het is om met dit kunstwerk als museum de dialoog aan te gaan met het publiek.

Vincent van Gogh, *Onkruid verbrandende boer*, 1883, olieverf op doek op paneel, Van Gogh Museum, Amsterdam / Drents Museum, Assen (aankoop met steun van de BankGiro Loterij, Mondriaan Fonds, Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar Themafonds Impressionisme/Claude Monet Fonds, haar Hendrickje Fonds en het Prins Bernhard Cultuurfonds), Vincent van Gogh Stichting, provincie Drenthe, Stichting Beringer Hazewinkel, Stichting Steunfonds Drents Museum en Stichting Vrienden van het Drents Museum)

In de vaste collectie was vanaf 1 juni de aanwinst *Onkruid verbrandende boer* van Vincent van Gogh te zien. In 2019 kochten het Van Gogh Museum en het Drents Museum, met financiële steun van vele steungevers en fondsen, dit kleine maar krachtige werk dat Van Gogh in 1883 in Drenthe schilderde. Een 'avondeffekt' noemde hij het zelf, 't vuurtje 't eenige lichtstipje [...] met ietwat rook'.

Het is een van de weinige schilderijen uit deze periode die bewaard zijn gebleven, en wordt afwisselend in Assen en Amsterdam getoond, dit jaar voor het eerst in het Van Gogh Museum. Het schilderij nam vanaf oktober een belangrijke plaats in in de tentoonstelling '*Je liefhebbende Vincent*', waar het samen met de brief met een schets ervan werd getoond.

préparer la voie -
M. Millet sous lieutenant de
Zouaves Guelma Afrique.
N'écoutez pas Vincent, il a comme
vous sans l'admiration facile et
l'indulgence d'été. Son idée sur
l'avenir d'une génération nouvelle
aux tropiques comme je l'ai
parait absolument juste et je continue
à avoir l'intention d'y retourner
quand je trouverai les moyens. Qui sait
un peu de chance?
Vient à fait deux études de feuilles
tombées dans une allée qui sont dans
ma chambre et que vous aimez bien.
Sur toile à sac très grosse mais
très bonne.
Envoie de vos nouvelles et
de tous les copains
Paul Gauguin

mon cher copain Bernard
Les jours où nous avons beaucoup travaillé
et entre temps j'ai eu le rêve de jeter ce
qui suit que j'en ai guère eu le temps d'écrire
Gauguin m'intéresse beaucoup comme
homme - beaucoup - Il m'a depuis
longtemps semble que dans notre sale
milieu de parodie nous avons le plus grand
besoin de gens ayant des mains et des
estomacs d'ouvrier - Des goûts, des
naturels - Des tempéraments plus
amoureux et plus charitables -
que le boulevardier parisien d'écaillé
et crevé -
Et ici sans le moindre doute nous
nous trouvons en présence d'un
être vierge à motifs de fauve
Chez Gauguin le sang et le sexe
prévalent sur l'ambition. Mais s'il
l'a vu depuis plus longtemps que
moi seulement retourne en quelques
mots vos premières impressions.
Ensuite je ne pense plus que cela l'épate
beaucoup si je le dis que nos
discussions tendent à traiter le sujet
terrible dans association de certains peuples

Cette association doit-elle avoir
ou non un caractère commercial
Nous ne sommes encore arrivés à
aucun résultat et n'avons point encore
mis le pied sur un continent nouveau
Où mes yeux ont un pressentiment
d'un nouveau monde qui croit certes
à la possibilité d'une immense renaissance
de l'art. Que crois que cet art nouveau
aura les tropiques pour patrie
Il me semble que nous mêmes ne serons
que d'intermédiaires Et que ce sera
qu'une génération d'ouvriers qui réussira
à vivre en paix. Enfin tout cela
nos desirs et nos possibilités d'action
ne sauraient nous devenir plus clairs
qu'en par l'expérience même.
J'ai été un peu surpris de ne pas
encore avoir reçu les études promises
en échange des miennes.
Maintenant ce que l'intéressera - nous
avons fait quelques excursions dans les
bords et il est probable que nous sommes
par aller souvent à traverser les
à dans ce monde en train une fois de même.

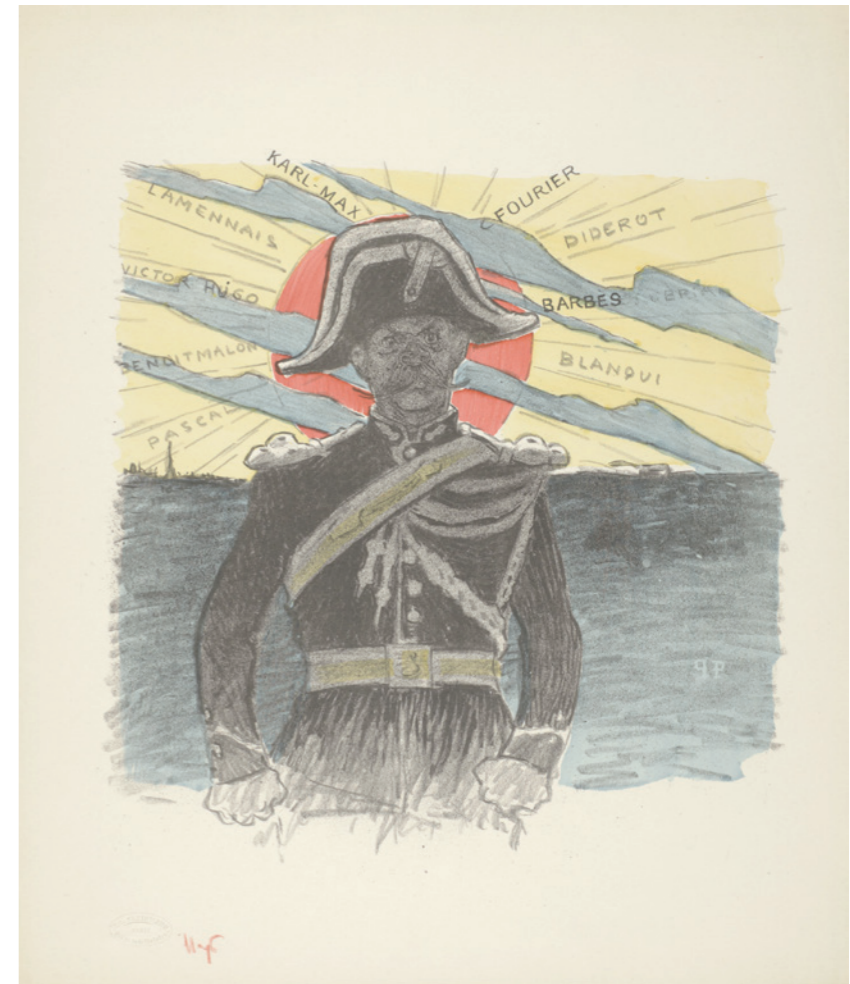
café de nuit que j'ai peint aussi mais avec
des figures vus dans les bordels. Cela promet
de devenir une belle chose.
Mais j'ai fait deux études et une étude
des couleurs dans une allée de peupliers
et une troisième étude de l'ensemble
de cette allée entièrement jaune.
Je déclare ne pas comprendre pourquoi je ne
fais pas d'études de figures alors que théoriquement
il m'est parfois si difficile de concevoir les
nouvelles peintures de l'avenir comme autre chose
qu'une nouvelle série de puissants portraits
simples et compréhensibles à tout le
grand public. Enfin peut-être je
sais sous peu me mettre à faire les bordels.
Je laisse une page pour Gauguin
qui probablement va écrire aussi.
Il te serre bien la main en pensée
Vincent
Millet le sous-off. Zouaves est parti pour
l'Afrique et peut-être arriverait bien que
l'un de nous un de ces jours -
Vous ferez bien en effet de lui écrire
quelles sont vos intentions afin qu'il
prenne les devants pour vous

Aanwinsten

Op een veiling bij Drouot in Parijs verwierf de Vincent van Gogh Stichting in juni een uitzonderlijke brief voor de collectie van het Van Gogh Museum. De brief is in 1888 geschreven door twee van de grootste kunstenaars van de 19de eeuw: Vincent van Gogh en Paul Gauguin. Beurtelings doen zij aan hun kunstenaarsvriend Émile Bernard verslag over de intense periode waarin ze gezamenlijk in het Gele Huis in Arles verblijven. Hun artistieke dialoog was in die dagen niet te stoppen en werd zelfs voortgezet in het bordeel en in deze brief. Het is de enige brief die Van Gogh ooit samen met een andere kunstenaar schreef. Het museum beschouwt deze brief als het belangrijkste document van Van Gogh dat nog in particuliere handen was.

Brief van Vincent van Gogh en Paul Gauguin aan Émile Bernard, 1 of 2 november 1888 (brief 716). Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Stichting)

Théophile-Alexandre Steinlen, *Arme Pandora! (Pauvre Pandore!...)*, 1894, Van Gogh Museum, Amsterdam

Een mooie verrassing dit jaar was de schenking door een particuliere verzamelaar en goede vriend van het museum. Hij schonk ons maar liefst zestien bijzondere etsen en litho's uit het fin de siècle, gemaakt door verschillende Franse kunstenaars, onder wie Théophile-Alexandre Steinlen en Henry Somm. Eén werk uit de schenking, *Scheepswrakken in Pollet* van Henri Guérard, kon meteen worden opgenomen in de selectie voor de tentoonstelling *Ongekend. Tien jaar bijzondere aanwinsten en hun verhalen* en zal daar in 2021 te bewonderen zijn.

Bezoekers

Mede dankzij de mooie exposities en presentaties kon het Van Gogh Museum ondanks 115 sluitingsdagen nog 516.990 mensen ontvangen in 2020. (Ter vergelijking: in 2019 bezochten 2,14 miljoen mensen het museum, voor 2020 betekende dit een daling van het bezoek van 76%.) Het zal niet verrassen dat daarvan het aandeel Nederlanders fors groeide tot 40%, en dat vanwege de internationale reisbeperkingen vooral bezoekers uit de nabijgelegen landen, zoals Duitsland, Frankrijk en Italië, sterk vertegenwoordigd waren. Vanaf de heropening op 1 juni was het museum coronaproof ingericht, met beperkte bezoekersaantallen, eenrichtingsroutes en extra hygiënemaatregelen. Online reserveren was in het Van Gogh Museum al de standaard, voor De Mesdag Collectie is dat in die periode ook gerealiseerd. In de maanden juli en

augustus werd in het Van Gogh Museum elke dag het maximale aantal van 2000 tickets per dag verkocht, waar het museum in andere jaren gemiddeld 6000 bezoekers per dag ontving.

Tijdens de tweede sluiting van 5 tot en met 18 november richtte het museum zich onder andere op de online ontsluiting van informatie, en op het verkrijgen van donaties. Tussen de tweede en de derde lockdown ging het museum op maandagen dicht, vanwege de oplopende kosten en de teruglopende bezoekersaantallen. Ondanks alles kreeg het museum een hoge tevredenheidsscore van de bezoekers (de Net Promoter Score was 68 punten, dit jaar gemeten via een enquête per e-mail, toegestuurd aan elke bezoeker). Ook de reacties van het publiek waren hartverwarmend, met name naar aanleiding van de Familiedagen, de brieven-tentoonstelling en de (extra) rust in het museum.

De Beeldbrekers geven een rondleiding door het museum tijdens de lancering van de nieuwe Daily Paper x Van Gogh Museum-collectie.

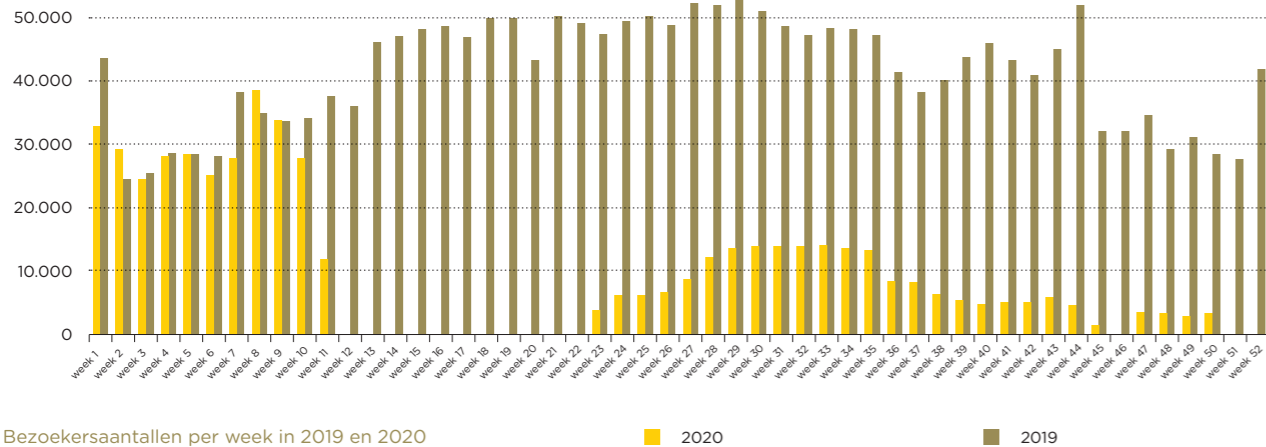
Voor een veilig en aangenaam bezoek volgens de richtlijnen van de overheid, werden aanpassingen gemaakt. Er werden minder bezoekers per tijdslot toegelaten en er was een strikte looprichting aangebracht door het gebouw.

3437 leerlingen uit het primair onderwijs en 7327 leerlingen uit het voortgezet onderwijs brachten een bezoek aan het museum.

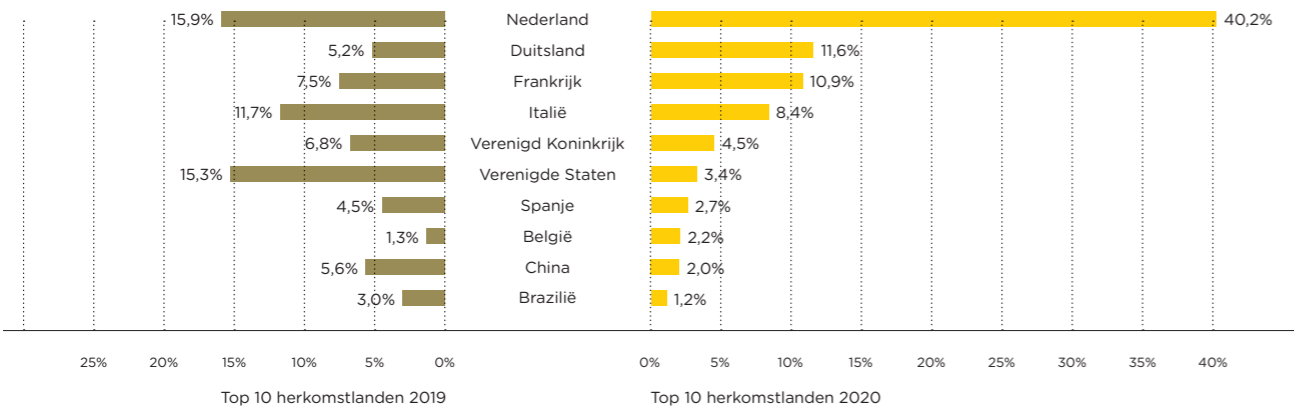
De bibliotheek van het Van Gogh Museum is dichtgegaan toen het museum in maart de deuren sloot. Tot 13 maart heeft de bibliotheek 90 bezoekers kunnen ontvangen, daarna zijn studenten en onderzoekers, zowel intern als extern, zo goed mogelijk digitaal met informatiemiddelen ondersteund.

De Mesdag Collectie ontving 8054 bezoekers, waarvan 4275 bezoekers voor de Mancini-tentoonstelling. Een relatief goed resultaat, met 60% van het aantal bezoekers van 2019, wat te danken was aan de bezoekersspreiding over de dag door het werken met tijdsloten, en de regiofunctie die het museum heeft. 161 leerlingen uit het primair en het voortgezet onderwijs bezochten het museum.

Bezoekersaantallen per week in 2019 en 2020

Herkomstlanden van de bezoekers

Digitaal en innovatief

Op 15 juli lanceerde het Van Gogh Museum de geheel vernieuwde website www.vangoghmuseum.nl, die dit jaar door ruim 4,25 miljoen mensen werd bezocht. De site biedt meer mogelijkheden om bezoekers te inspireren met het werk en leven van Van Gogh. De speciale 'haal het museum in huis'- pagina's met informatie om zelf thuis mee aan de slag te gaan waren populair. Bovendien zijn er meer kunstwerken ontsloten, en is er meer informatie toegevoegd over elk kunstwerk, waaronder relevante literatuurverwijzingen. Online bezoekers kunnen op afbeeldingen inzoomen tot op de individuele penseelstreken, en met de nieuwe functionaliteit 'Vincent for scale' is in een oogopslag de grootte van een werk te zien aan de hand van de lichaamslengte van Van Gogh zelf. Ook de vormgeving heeft een update gekregen met een geheel nieuw kleurenpalet.

Ook het aanbod en bereik op de social media groeide: meer dan 250 miljoen mensen werden bereikt dit jaar. Een succesvol initiatief was de Van Gogh Museum Book Club op Facebook, waarvoor ruim 6500 geïnteresseerden zich aanmeldden. Uit de *Van Gogh in focus*-reeks werden gratis Nederlands- en Engelstalige e-boeken ter beschikking gesteld om samen te lezen. De leesperiode werd gevolgd door een boekbespreking met een expert van het Van Gogh Museum, enthousiast gehost door Firoza Mulahella via een livestream. Dit initiatief werd zeer gewaardeerd in de periode dat mensen vanwege de lockdown aan huis gebonden waren.

Om iedereen die niet naar het museum kon komen toch zo veel mogelijk kunst en vertroosting te bieden, ging dit jaar veel aandacht uit naar de ontwikkeling van nieuw online museumaanbod. Al tijdens de eerste lockdown lanceerde het museum verschillende online rondleidingen en informatieve filmpjes op YouTube. Tienduizenden liefhebbers bekeken de twee minuten durende filmpjes om

zo de kunst in alle rust vanuit huis te bekijken. In de serie *Van Gogh Questions* werden veelgestelde vragen beantwoord door een Van Gogh-expert. Was Van Gogh eenzaam? Waarom sneed Van Gogh een deel van zijn oor af? Ook de conservatoren deelden enthousiast hun kennis over de lopende tentoonstellingen, zoals *In the Picture* en *'Je liefhebbende Vincent'*.

De Mesdag Collectie maakte filmimpressies bij de presentaties *Alma Tadema* en *Het netwerk van Sientje Mesdag-van Houten*. Tijdens de sluiting van de Mancini-tentoonstelling konden bezoekers digitaal 'In Mancini's voetsporen' treden.

Op 14 oktober liep Aart Goedhart, gids en docent van The School of Life, met een cameraman door een leeg museum en daagde de deelnemers uit om anders naar de werken te kijken. Niet naar techniek of kunsthistorische aspecten, maar naar de emoties die Van Goghs werk oproept. Dit was met 1316 deelnemers de grootste online Van Gogh-rondleiding ooit!

Facebookpagina Van Gogh Museum	2.500.000
Facebookpagina Vincent van Gogh	2.800.000
Facebookgroep 'Van Gogh Inspires'	72.000
Instagram	1.850.000
Twitter	1.650.000

Overzicht fans en volgers Van Gogh Museum, cijfers december 2020

Op 26 november gaf senior onderzoeker Teio Meedendorp de tech-talk *Vals of echt?*, een onderdeel van het online event *Night of the Nerds*, georganiseerd in samenwerking met hoofdpartner ASML. ‘Heb ik een echte Van Gogh in huis?’ is een vraag die het museum regelmatig krijgt. Bij het onderzoek komen complexe onderzoekstechnieken kijken, zoals röntgenfluorescentiespectrometrie om de samenstelling van de verf vast te kunnen stellen. Teio Meedendorp gaf ook een online lezing tijdens de Uit- en Thuismarkt, over de ontdekking van de plek waar Van Gogh zijn laatste schilderij *Boomwortels* schilderde.

Van Gogh Worldwide

Op 5 november werd het digitale onderzoeksplatform Van Gogh Worldwide gelanceerd, een in 2017 gestart samenwerkingsproject waartoe het Van Gogh Museum samen met het RKD - Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis en het Kröller-Müller Museum - het initiatief nam. Voor de realisatie van dit ambitieuze platform wordt samengewerkt met een groot aantal musea, particulieren en onderzoeksinstituten, waaronder het Rijkserfgoedlaboratorium van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE). Op het platform worden kunsthistorische en materiaal-technische informatie over de werken van Van Gogh gedeeld. Dit gebeurt conform het datamodel Linked Art, waarvoor het Van Gogh Museum zijn collectie-registratie aanvulde en verbeterde. Zie www.vangoghworldwide.org: een onmisbare bron voor elke Van Gogh-onderzoeker, en mede mogelijk gemaakt door het Mondriaan Fonds en de Vincent van Gogh Stichting. In de eerste fase zijn alle werken in Nederland in kaart gebracht en op het digitale platform geplaatst. Het vervolg, het delen van alle gegevens over de werken in het buitenland, start medio 2021.

Educatie en digitaal leren

Het online onderwijsaanbod, mogelijk gemaakt door de Stavros Niarchos Foundation, werd dit jaar stevig uitgebreid. De nieuwe lessenreeks *Masterminds & Masterpieces*, ontwikkeld samen met hoofdpartner en *partner in science* hightech-multinational ASML, bracht het aantal lessen voor het Nederlands primair en voortgezet onderwijs op ruim 100. Daarnaast zijn er nu 75 lessen in het Engels beschikbaar en veertien in het Frans. Van deze lessen is wereldwijd meer dan 75.000 keer gebruikgemaakt.

Ook binnen het outreach-programma *Van Gogh gaat naar school*, dat gastlessen faciliteert voor basisscholen in focuswijken in de Randstad, werd extra lesmateriaal ontwikkeld voor zelfstandig gebruik. Wanneer het mogelijk was, hebben de museumdocenten op locatie lesgegeven over het leven en werk van Vincent van Gogh. De kinderen konden een eigen kunstwerk maken. *Van Gogh gaat naar school* wordt mogelijk gemaakt door het Mijorumer Fonds en Stichting Tull Universal.

Van Gogh Ontmoet verzorgde, toen het nog kon, workshops en interactieve lezingen voor ouderen (70+) op locatie dankzij Fonds Sluyterman van Loo. Ongeveer 125 ouderen werden dit jaar bereikt. In januari en februari werden in het museum, tijdens de speciale ouderendagen, 115 ouderen verwelkomd. Toen een ontmoeting op locatie niet meer mogelijk was, zijn door intermediairs 100 ansichtkaarten gestuurd naar ouderen, via Cordaan en Dynamo. Aan acht locaties van Cordaan is in de zomer een speciale Museum Edition van *De slaapkamer* uitgeleend. Er is voor ouderen en hun verzorgenden een digitale ‘scheurkalender’ ontwikkeld, een initiatief van het Kröller-Müller Museum. Dit online hulpmiddel entameert een gesprek over kunst en over het leven van Vincent van Gogh. Met hulp van Hyundai en Royal Talens

Lessenreeks ‘Masterminds & Masterpieces’ in samenwerking met *partner in science* ASML.

Schilderen in het atelier tijdens de Familiedagen.

zijn 150 ouderen voorzien van een workshoppakket. Omdat de drempel om naar het museum te gaan voor ouderen dit jaar hoog was, heeft partner Museum Plus Bus het initiatief *Topstukken on Tour* gelanceerd. Veertien replica's van meesterwerken uit veertien Nederlandse musea – waaronder Van Goghs *De slaapkamer* – verbleven steeds gedurende twee weken in een verzorgingshuis.

Op de goedbezochte Familiedagen in de zomer- en herfstvakantie was er elke woensdag en donderdag een programma voor (groot)ouders en (klein)kinderen. Er waren familierondleidingen en workshops voor de kinderen. Bij de 'tekenkar' konden de kinderen potlood, papier én een leuke tekenopdracht ophalen en daarmee meteen aan de slag gaan. De speurtochten waren ook dit jaar weer heel populair.

Voor thuiseducatie biedt het Van Gogh Museum instructievideo's voor volwassenen in het Engels in de serie *Let's Paint Like Van Gogh*. Voor Nederlandse kinderen van 9-12 jaar is op YouTube een serie van vijftien filmpjes te vinden: *Tekenen en schilderen als Vincent van Gogh*, met thema's als kleur, dieren, het stilleven en het landschap.

Conserveren, restaureren en onderzoeken

Langlopend onderzoek kon relatief ongestoord doorgang vinden. In aanloop naar de tentoonstelling *Van Gogh en de olijfgaarden*, die in 2022 zal plaatsvinden, deed senior conservator Nienke Bakker samen met Nicole R. Myers, Senior Curator of European Art in het Dallas Museum of Art, uitgebreid onderzoek naar de betekenisvolle groep van vijftien schilderijen van olijfgaarden die Van Gogh maakte in 1889, toen hij in de inrichting in Saint-Rémy verbleef. Het materiaal-technische onderzoek naar deze reeks werd onder leiding van restaurator Kathrin Pilz van het Van Gogh Museum uitgevoerd in samenwerking met de restauratoren van alle musea waar de schilderijen zich bevinden. Dat leverde nieuwe inzichten op over Van Goghs schildertechniek, materialen, kleurgebruik en de volgorde waarin hij de werken schilderde.

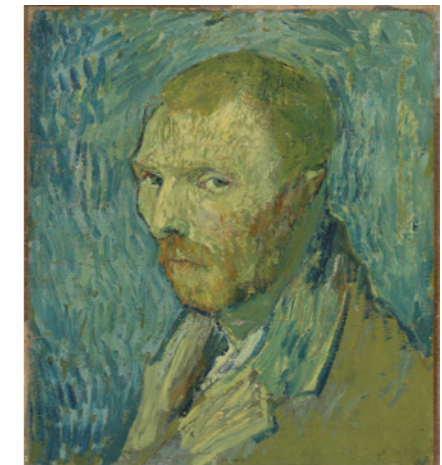
Het dit jaar geïmplementeerde document-managementsysteem ConservationSpace, helpt de restauratoren om onderzoeksgegevens op een gestructureerde manier op te slaan en te publiceren.

Tevens werkten de conservatoren en restauratoren gestaag door aan het onderzoek en de conservering van de werken uit eigen collectie: de laatste bestandscatalogus, *Schilderijen 3*, met Van Goghs beroemde schilderijen uit de periode Arles, Saint-Rémy en Auvers-sur-Oise, is in voorbereiding. Het museum werkt hierbij samen met medewerkers van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE). Ook aan de bestandscatalogus *Tijdgenoten* wordt doorgewerkt.

Dankzij de PACCAR Foundation beschikt het restauratieatelier sinds de herfst van 2020 over een digitaal röntgenapparaat. Tevens maakt het

AXA Research Fund een PhD-onderzoek mogelijk naar de verkleuringen in de schilderijen van Van Gogh.

Authenticiteitsonderzoek is een doorlopende taak van het museum als het kenniscentrum over het leven en werk van Van Gogh: in 2020 werden vijftig aanvragen behandeld, aanzienlijk minder dan in voorgaande jaren vanwege de reisbeperkingen en het stopzetten van de procedure voor nieuwe aanvragen als gevolg van het thuiswerken. Zeven werken werden door de specialisten in Amsterdam onderzocht. Na intensief multidisciplinair onderzoek werd dit jaar vastgesteld dat het *Zelfportret* (1889) uit de collectie van het Nasjonalmuseet in Oslo, waarvan vanwege de herkomst en afwijkende stijl lang werd betwijfeld of het een echte Van Gogh was, daadwerkelijk van de hand van de meester is. Het werk werd door de experts onderzocht op stijl, techniek, materiaal en herkomst. De resultaten van het onderzoek zijn gepubliceerd in het februari-nummer van *The Burlington Magazine*. Het schilderij was te zien in de tentoonstelling *In the Picture*.

Vincent van Gogh, *Zelfportret*, 1889, Nasjonalmuseet, Oslo

Dit schilderij bleek na onderzoek het zelfportret te zijn dat Van Gogh op 20 september 1889 in een brief aan zijn broer Theo beschreef als 'een poging [...] uit de tijd dat ik ziek was'.

Vincent van Gogh, *Boomwortels*, 1890.
Van Gogh Museum, Amsterdam
(Vincent van Gogh Stichting)

Internationale samenwerking

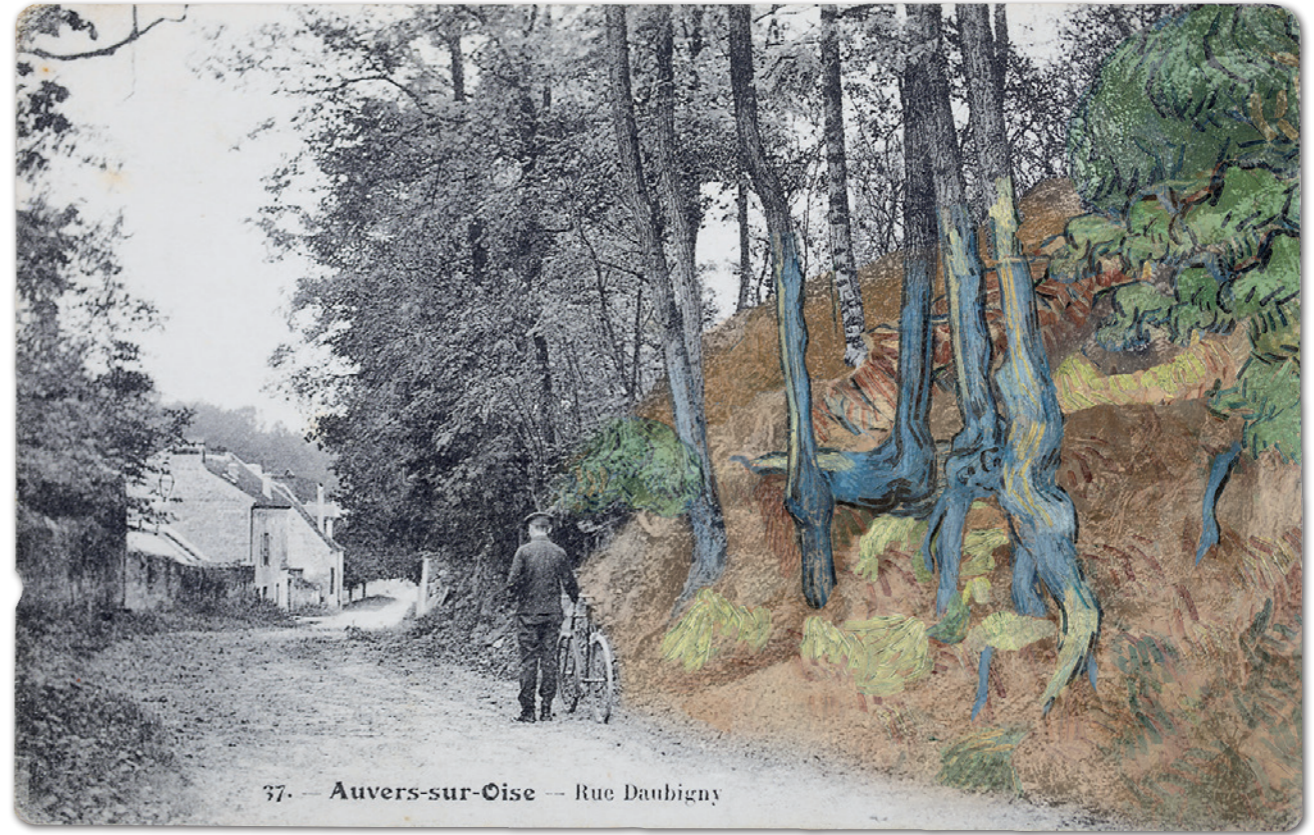
Het Van Gogh Museum voert een ruimhartig bruikleenbeleid. Ondanks het niet-doorgaan van vele (internationale) tentoonstellingen, werkte het museum mee aan verschillende tentoonstellingen in het buitenland door werken in bruikleen te geven voor tentoonstellingen in Kobe, Tokio, Saint Louis (VS), Potsdam, Arles, Padua en Innsbruck. Ook de samenwerking met internationale partnermusea voor toekomstige tentoonstellingen in het Van Gogh Museum ging onverminderd voort, zoals voor *Van Gogh en de olijfgaarden* met het Dallas Museum of Art (2021-2022) en *Gustav Klimt. Inspired by Rodin, Van Gogh, Matisse* met het museum Belvedere in Wenen (2022-2023).

Op 28 juli werd bekendgemaakt dat Wouter van der Veen, wetenschappelijk directeur van het Instituut Van Gogh (Auvers-sur-Oise) de plek had ontdekt waar Van Gogh zijn *Boomwortels* schilderde. Samen met senior onderzoekers Louis van Tilborgh en Teio Meedendorp, en met Bert Maes, dendroloog en specialist historische bossen, concludeerde Van der Veen op basis van Van Goghs werkwijze en de vergelijking tussen het schilderij, een Ansichtkaart uit 1900-1910 en de huidige staat van de heuvelrand, dat het 'zeer waarschijnlijk' om deze plek gaat.

De plek in Auvers-sur-Oise waar Van Gogh *Boomwortels* geschilderd zou hebben.

Voor Van Gogh Europe, het samenwerkingsverband waarin circa dertig instellingen in Nederland, België, Groot-Brittannië en Frankrijk samenwerken om de vele locaties waar Vincent van Gogh woonde en werkte te behouden en toegankelijk te maken, was dit evenement een mooie gelegenheid om deze locatie extra onder de aandacht te brengen. In dezelfde periode werd bekend dat Musée d'Orsay in Parijs zou toetreden tot Van Gogh Europe. Alain van der Horst, hoofd van de persafdeling van het Van Gogh Museum, werd in 2020 de nieuwe voorzitter.

Ansichtkaart 'rue Daubigny, Auvers-sur-Oise', deels ingekleurd op basis van het schilderij *Boomwortels* (1890) van Van Gogh.

Willem van Gogh en Emilie Gordenker worden geïnterviewd op de begraafplaats van Auvers-sur-Oise, waar ze op de sterfdag van Vincent van Gogh (29 juli) bloemen hebben gelegd op de graven van Vincent en Theo van Gogh.

Van Goghs brieven in vertaling

De brieven van Vincent van Gogh zijn een niet-aflatende bron van inspiratie: ze veroveren de hele wereld. Na vertalingen in onder andere het Italiaans, Arabisch, Turks, Noors, Frans en Duits verscheen dit jaar een Japanse vertaling van *The Essential Letters*, een selectie van de 265 aansprekendste brieven van Van Gogh, vertaald door prof. Tsukasa Kodera en uitgegeven door uitgeverij Shinchosha in Tokio. De vertaling werd gerealiseerd met steun van een Japanse donateur.

Ook zag een nieuwe, Engelstalige bloemlezing van 76 brieven het licht: *Vincent van Gogh. A Life in Letters*, samengesteld door Nienke Bakker, Leo Jansen en Hans Luijten. Hiermee kan een breed publiek (opnieuw) kennismaken met de intieme en rijke gedachtewereld van Van Gogh. In september verscheen, met steun van de Turing Foundation, bij uitgeverij Prometheus de Nederlandse uitgave onder de titel *Troost voor bedroefde harten. Brieven van Vincent van Gogh*. Tevens verscheen met steun van de Turing Foundation *Het leven volgens Vincent*, een handige pocketuitgave met 150 inspirerende citaten uit de brieven, samengesteld door Nienke Bakker en Ann Blokland. Van deze publicatie verscheen tevens een Engelstalige editie.

Met dank aan de Chinese donateur van de tentoonstelling *'Je liefhebbende Vincent'*, de heer en mevrouw Cheung Chung Kiu, kon het In focus-boek *Van Gogh en zijn brieven* in een Chinese vertaling verschijnen.

Museumpublicaties

Bij twee exposities verschenen tentoonstellingscatalogi in het Nederlands en in het Engels: *In the Picture. Kunstenaarsportretten*, onder redactie van Nienke Bakker en Lisa Smit, en *Mesdag & Mancini*, geschreven door Adrienne Quarles van Ufford.

Alles voor Vincent. Het leven van Jo van Gogh-Bonger, geschreven door Hans Luijten en verschenen in 2019 werd tweemaal genomineerd: voor de Libris Geschiedenis Prijs 2020 en de Biografieprijs 2020. Deze biografie over Jo van Gogh-Bonger (1862-1925), de vrouw van Theo en schoonzus van Vincent van Gogh, beschrijft haar leven en de inspanningen die zij zich getroostte voor de bekendmaking en verspreiding van de artistieke nalatenschap van Vincent van Gogh.

Eind november verscheen het artikel *An Offer You Can Refuse* in de online publicatiereeks Van Gogh Museum Articles. Roelie Zwikker, senior onderzoeker bij het Van Gogh Museum, ontdekte dat Anton Krölller (de man van Helene Krölller-Müller) aan het begin van de 20ste eeuw een bod deed op alle werken van Van Gogh die destijds werden beheerd door Jo van Gogh-Bonger. Zij had echter geen interesse in het verkopen van de nalatenschap en dankzij haar zoon Vincent Willem van Gogh kwam de collectie uiteindelijk terecht in het Van Gogh Museum.

De Japanse vertaling van 265 brieven van Vincent van Gogh.

Inclusief en divers

Het Van Gogh Museum streeft naar inclusief werkgeverschap, onder andere door het vierjarig programma *Van Gogh verbindt*, gestart in 2017. Dit initiatief wordt mogelijk gemaakt door Fonds 21. De activiteiten van interne en externe ambassadeurs (Verbinders en Beeldbrekers), de trainingen rondom inclusie en alle activiteiten in het kader van inclusief werkgeverschap hebben inmiddels effect. In onze meest recente meting hebben we bijvoorbeeld gezien dat tussen het voorjaar van 2019 en begin 2020 de biculturele demografie is gestegen van 10,7% naar 23,6%. Daarnaast liet deze meting andere positieve significante effecten zien: de activiteiten en het open en toegankelijk leiderschap hebben bijgedragen aan het inclusief handelen en denken van collega's. Daarnaast is het ervaren van een intern inclusief klimaat positief significant gestegen.

De groep jonge Beeldbrekers vertegenwoordigt in het museum de wereld van de biculturele jongvolwassenen. Zij realiseren museumprogramma's, evenementen en samenwerkingen en zorgen daarmee voor reflectie en een frisse wind, zodat het museum relevant kan blijven voor een nieuwe generatie museumbezoekers. Met deze samenwerking krijgt jong talent bovendien de ruimte voor professionele en persoonlijke ontwikkeling.

In oktober verzorgden de Beeldbrekers de collectiepresentatie *Grillige groei*, waarin vier Beeldbrekers aan de hand van werk van Vincent van Gogh overeenkomsten met eigen ervaringen lieten zien. Ook op de museumwebsite presenteerden ze zich op persoonlijke wijze. De Beeldbrekers waren verder actief betrokken bij de samenwerking met het Amsterdamse modemerkt Daily Paper. Schilderijen en citaten van Vincent van Gogh zijn op kledingstukken verwerkt en in het succesvolle resultaat komen mode en kunst samen op een manier die mensen van verschillende achtergronden aanspreekt.

De tweede kledinglijn van Daily Paper in samenwerking met het Van Gogh Museum.

Het programma *Van Gogh verbindt* organiseert onder andere workshops voor mbo-studenten in het Van Gogh Museum. (foto 2019)

Met de oprichting van 'Musea Bekennen Kleur', een netwerk van dertien Nederlandse musea dat zich inzet voor diversiteit en inclusie, wil ook het Van Gogh Museum samen met collega-musea zijn inspanningen versterken en wil het bijdragen aan een inclusieve wereld. Er wordt kritisch gekeken naar verbeteringen en veranderingen in programmering, onderzoek en organisatie. Onder leiding van de afdeling Educatie & Interpretatie is daarnaast een werkgroep Inclusief taalgebruik ingesteld.

Ondernemend

Het kopen van museumproducten gebeurde veel online dit jaar, en de Van Gogh Museum webshop liet een groei zien van 38%. De Flowergram Sunflower edition, het resultaat van de samenwerking tussen bloomon en het Van Gogh Museum en gesteund door Takii, was heel succesvol. De *Zonnebloemen* (1889) van Van Gogh – ook de minder bekende gedroogde versies – vormden de inspiratie voor een originele samenstelling van droogbloemen. De *Zonnebloemen* en *Amandelbloesem* (1890) vormen ook de basis van een smaakvolle collectie luxe bedtextiel van de nieuwe partner Beddinghouse. Een serie mondkapjes met Van Gogh-print bleek een verkoop-succes in deze coronatijd, en ook de limited edition capsule collectie (kleding, prints en bekertjes) van de Nederlandse kunstenaar en typograaf Pieter Ceizer sprak het publiek zeer aan.

Het Van Gogh Museum sloot in 2020 een samenwerkingsovereenkomst af met de internationale licentieagent IMG Licensing, die het merk Van Gogh Museum Amsterdam gaat vertegenwoordigen en het museum gaat helpen licentiedeals in Azië en de Verenigde Staten tot stand te brengen.

Daarnaast werkt het Van Gogh Museum nauw samen met partners die de kunst van Van Gogh een warm hart toedragen. Met DHL Express, wereldleider in internationale

expresbezorging, ging het museum voor drie jaar een partnerschap aan. DHL maakt het mogelijk om aankopen in de online museumshop thuis te laten bezorgen, waar ook ter wereld, in een speciale verpakking bedrukt met *Amandelbloesem* of *Zonnebloemen*. DHL compenseert de CO₂-emissie van elk transport via zijn GoGreen Climate Neutral Programma.

Tot slot was dit jaar de *Meet Vincent van Gogh Experience* te zien in Londen en Lissabon, waar deze reizende, interactieve en educatieve 3D-tentoonstelling door respectievelijk 45.000 en 70.000 mensen werd bezocht. Deze presentatie, gericht op families en scholen, is geïnspireerd op de unieke collectie van het Van Gogh Museum en vertelt Vincents levensverhaal in zijn eigen woorden. Door de coronacrisis moest ook de *Experience* bepaalde periodes sluiten conform de overheidsrichtlijnen ter plaatse.

Zorg voor werknemers

De gevolgen van de sluiting van het museum waren voor het personeel enorm. Aanpassing van de dagelijkse werkzaamheden, nieuwe richtlijnen voor de ontvangst van bezoekers en weinig tot geen contact met collega's in levenden lijve maakten het coronajaar zwaar. Daartegenover stonden ook mooie initiatieven om juist inspiratie te bieden en verbinding tot stand te brengen: een fotogalerij op intranet van de thuiswerkplekken, kaartenacties, online borrels, ontmoetingen op afstand op het Museumplein, een tentoonstelling met kunst door en voor collega's en de wekelijkse online 'inspiratie-snack', waarin collega's vertelden over hun werk en projecten. Collega's van kantoorafdelingen draaiden museumdiensten en deze multi-inzetbaarheid versterkte de onderlinge verbinding. Datzelfde gold voor de 'klusjesmarkt': werkzaamheden die al lang op uitvoering wachtten konden worden opgepakt door collega's die daar tijdens de sluiting tijd voor hadden.

De meeste medewerkers hebben in 2020 vanuit huis gewerkt. De afdeling ICT bood professionele ondersteuning om een goede, digitale thuiswerkplek in te richten.

Het aantal medewerkers en dienstjaren is terug te vinden in de bijlage op p. 65.

Gebouwbeheer en duurzaamheid

Het museum is trots op de ontvangst van een nieuw BREEAM-NL-certificaat in 2020, een keurmerk van de Dutch Green Building Council en een certificeringsmethode voor een duurzaam gebouwde omgeving. De ambities van het Van Gogh Museum op het gebied van duurzaamheid zijn hoog. Aan de hand van de door de Verenigde Naties opgestelde Sustainable Development Goals (SDG's) worden duurzaamheidsdoelen opgesteld voor de inkoop. Deze zijn ook maatgevend bij het vinden van goede en geschikte leveranciers.

Financiële consequenties van de crisis

De directie heeft meteen na de sluiting in maart moeten ingrijpen om de kosten te beperken en de cashflow zo goed als mogelijk te behouden. Na uitvoerig overleg met de Raad van Toezicht is besloten om tentoonstellingen en andere projecten uit te stellen of te stoppen. Er is goed gekeken naar de lopende uitgaven en met spijt heeft het museum afscheid moeten nemen van het merendeel van de medewerkers met een tijdelijk contract en de inhuurkrachten. Ook kon het museum dit jaar geen beroep doen op de freelance professionals met wie we graag en regelmatig samenwerken. De directie is aan de slag gegaan met een reorganisatieplan en een vierjarenbegroting, waarmee het museum zo goed als mogelijk de komende jaren hoopt door te komen. Het reorganisatieplan is voorgelegd aan de Ondernemingsraad. De impact van de pandemie maakt grote kringen in het water, tot ver buiten de museummuren; dat realiseren

we ons. De gevolgen zullen ook in de komende jaren voor het museum merkbaar en voelbaar zijn. Wij zullen in grote mate afhankelijk zijn van de steun van de overheid om de museumfunctie goed te kunnen blijven vervullen.

Ondernemingsraad

De Ondernemingsraad (OR) vergaderde dit jaar liefst zestien keer met de directie en een keer met de Raad van Toezicht (RvT). Belangrijke onderwerpen die aan de orde kwamen waren de herstructurering van de organisatie, de richtlijn Persoonsgegevens, de aanstelling van een medewerker Integriteit, de openingstijden 2021, het Strategisch Plan 2021-2024 en de voorgenomen reorganisatie. Daarnaast werd gesproken over praktische regelingen die te maken hadden met de coronamaatregelen, zoals het thuiswerken, roosterwijzigingen en persoonlijke beschermingsmiddelen. Met het maandelijkse digitale koffieuurtje, de nieuwsbrief en de KlankbORdgroep zocht de OR laagdrempelig contact met de medewerkers.

4

Partners en
steungevers

In 2020 ontving het Van Gogh Museum onverminderd steun van particuliere donateurs, corporate partners, fondsen en stichtingen. Door persoonlijk contact, heldere informatievoorziening over de gevolgen van de pandemie voor het museum, en door veel online activiteiten hielden we alle relaties en contacten betrokken en dichtbij. We zijn iedereen enorm dankbaar voor het geduld, de loyale vriendschap en de genereuze steun in dit zware jaar. Ondanks de moeilijke situatie in het museum en de gehele culturele sector hebben we daardoor toch aankopen kunnen realiseren en tentoonstellingen, onderzoek en bijzondere projecten mogelijk kunnen maken.

We sloten het jaar af met een feestelijke online live uitzending vanuit studio Desmet om alle donateurs en partners te bedanken. Hierin blikte Emilie Gordenker op persoonlijke wijze terug op het voor haar en het museum uitdagende jaar. Ze ging in gesprek met moderator Peter van Duinen (directeur van de Vrije Academie en lid van The Sunflower Collective) en Nigel Roosberg, een van de Beeldbrekers, een groep jonge biculturele adviseurs die het museum in 2020 veel inspiratie bracht.

Activiteiten

Dankzij de steun van het ministerie van OC&W kan het Van Gogh Museum invulling geven aan zijn missie.

Partners

Founder

De Vincent van Gogh Stichting, *founder* van het museum, verwierf met een bijzondere brief een belangrijke aanwinst voor de collectie (p. 22). Daarnaast steunde zij de eerste fase van het project Van Gogh Worldwide.

Founding partner

Sompo Japan is *founding partner* en biedt het museum gewaardeerde, langdurende samenwerking.

Hoofdparters

De BankGiro Loterij is de grootste partner van het museum. Het Van Gogh Museum ontving in 2020 ruim 2 miljoen euro ten behoeve van het aankoopfonds, waarmee de collectie wordt verrijkt.

Van Lanschot steunde het museum in het toegankelijk houden van het gebouw en de collectie en in het verwerklijken van zijn missie. Met het mogelijk maken van online lezingen en webinars over het leven en werk van Vincent van Gogh en zijn tijdgenoten zijn de conservatoren in de gelegenheid gesteld hun kennis te delen met een grote groep geïnteresseerden.

Samen met ASML is op 10 november, de Internationale Dag van de Wetenschap, het lesprogramma *Masterminds & Masterpieces* gepresenteerd, waarin wetenschap en kunst samenkomen. Er werden diverse webinars georganiseerd en in het kader van de gezamenlijke *branding* werd een eerste Van Gogh Museum/ASML-truck met een trailer gepresenteerd.

Partners

Hyundai verlengde het partnerschap voor een periode van drie jaar en maakte in mei de campagne *Van Gogh leent uit* mogelijk. Via de museumwebsite kon iedereen iemand nomineren die gedurende twee weken een speciale Van Gogh Museum Edition in huis zou krijgen. Na deze periode zijn deze hoogwaardige 3D-reproducties naar verschillende zorginstellingen gegaan.

Op 26 oktober is de 'Hyundai x Van Gogh Museum Connection Day' georganiseerd. Dankzij een extra donatie van Royal Talens, lid van de Van Gogh Museum Global Circle, zijn schildersbenodigdheden voor in de workshoppakketten 'coronaproof' bezorgd bij kwetsbare ouderen in verzorgingshuizen in en om Amsterdam.

In het kader van de jaarlijkse Celebrate Summer-campagne, deelde Takii traditiegetrouw op de eerste zomerdag Sunrich-zonnebloemen uit op het Museumplein. Tevens lanceerde Takii samen met Van Gogh Museum Enterprises en bloomon de Flowergram | Sunflower Edition. Ook bij de heropening op 1 juni werden zonnebloemen aangeboden.

Heineken bood ook dit jaar steun als trouwe en gewaardeerde partner in het vertegenwoordigen van uniek cultureel erfgoed van Amsterdam.

DHL Express is voor de periode van drie jaar partner van het Van Gogh Museum geworden en lanceerde samen met het museum de campagne *Van Gogh At Home*.

Global Circle

In 2020 verwelkomde de Van Gogh Museum Global Circle twee nieuwe corporate patrons: Cisco en Meerderevoort Vastgoedfondsen.

De vriendenkringen

The Yellow House, de *Theo van Gogh Circle*, *The Sunflower Collective* en *Vincent's Friends* Verschillende belangrijke projecten werden door *The Yellow House* ondersteund en daardoor mogelijk gemaakt. De leden maken aankopen mogelijk en dragen bij aan projecten, zoals de tentoonstelling *Je liefhebbende Vincent* en de Chinese vertaling van het boek *Van Gogh en zijn brieven*. Ook verwelkomden we nieuwe leden bij *The Yellow House*, onder wie het tweede Life Member de Triton Collection Foundation.

In februari is de *Theo van Gogh Circle* opgericht, met het doel jong, kunsthistorisch talent te steunen zich verder te ontwikkelen binnen het Van Gogh Museum. De nieuwe leden kregen een inspirerend betoog van een junior conservator over zijn werkzaamheden. Eind 2020 telde de kring tien leden.

De zeer welkome donaties van de leden van *The Sunflower Collective* zijn aangewend voor de realisatie van de tentoonstelling *Je liefhebbende Vincent*. *Van Goghs mooiste brieven*. Een adviesraad, samengesteld uit Sunflower-leden, denkt geregeld mee over de museumactiviteiten en treedt in contact met de andere leden.

Directeur Emilie Gordenker bezorgt de eerste Van Gogh Museum Edition van *Amandelbloesem* bij Saskia. Zij maakte als verpleegkundige tijdens de eerste weken van de corona-epidemie lange dagen in het ziekenhuis om coronapatiënten te verzorgen. Dankzij Hyundai konden de meesterwerken bij de winnaars worden thuisbezorgd.

Vanaf de eerste lockdown in maart 2020 is een digitale donatiemogelijkheid ontwikkeld, waarmee particulieren via de website een gift kunnen doen. Samen met de donatiezuil in het museum en met genereuze donaties boven op de kaartverkoop heeft het museum gewaardeerde steun ontvangen.

Nalatenschappen

Jo van Gogh-Bonger Circle

Met een webinar, georganiseerd in samenwerking met het kenniscentrum van Van Lanschot, vroeg het museum aandacht voor de mogelijkheden rondom schenken en nalaten aan het Van Gogh Museum via de Jo van Gogh-Bonger Circle.

Daarnaast was het museum een van de negen initiatiefnemers van het landelijke platform Nalaten aan Cultuur, dat zich richt op de bewustwording van de mogelijkheden van nalaten aan een culturele instelling.

Van Gogh Museum Fonds

In 2020 is het Van Gogh Museum Fonds opgericht. De doelstelling van het fonds is het bevorderen en al dan niet in materiële zin ondersteunen van de activiteiten van Stichting Van Gogh Museum. Het bestuur van het Van Gogh Museum Fonds bestaat uit vier bestuursleden: Piet van der Slikke (voorzitter), Pieter Geelen (penningmeester), Marlies Cordia-Roeloffs (algemeen bestuurslid) en Rien Meppelink (algemeen bestuurslid).

Sponsors

Alle sponsors droegen ook in 2020 het museum een warm hart toe en ondersteunden verschillende activiteiten, van het beschikbaar stellen van Champagne Taittinger voor relaties en donateurs, tot het feestelijk optuigen van de kerstboom op het Museumplein door Intratuin Amsterdam.

American Express heeft zich dit jaar aan het museum verbonden; beide partijen vinden elkaar in het streven naar duurzaam ondernemerschap en behoud van cultuur en culturele waarden.

Het Van Gogh Museum is KLM Royal Dutch Airlines dankbaar voor het trouwe partnerschap in deze uitzonderlijke tijden.

Bloomberg heeft zich in 2020 als sponsor verbonden aan het Van Gogh Museum na een jarenlang lidmaatschap van de Global Circle. Bloomberg maakt zich via Bloomberg Philanthropies samen met het Van Gogh Museum sterk voor de toegankelijkheid van kunst.

Fondsen en stichtingen

De ondersteuning door fondsen en stichtingen bleef in dit bewogen jaar gehandhaafd. Veel Nederlandse fondsen bleven hun bestaande culturele partners steunen. Het Van Gogh Museum kreeg formele toezeggingen voor projecten die werden verschoven en extra geld kwam beschikbaar voor projecten die juist vanwege corona werden geïnitieerd.

Van de Vereniging Rembrandt en de Turing Foundation ontving het Van Gogh Museum een stimuleringsbijdrage voor een bijzondere presentatie in De Mesdag Collectie: *Het netwerk van Sientje Mesdag-van Houten*. De tentoonstelling *'Je liefhebbende Vincent'* kwam tot stand met steun van het Mondriaan Fonds, het Prins Bernhard Cultuurfonds en de Turing Foundation. Dankzij de meerjarige steun van Fonds 21 werken we met het project *Van Gogh verbindt* aan een museum dat relevant is voor jongeren met een biculturele achtergrond.

Voor het verder ontwikkelen van het veelgebruikte online educatieplatform ontving het museum wederom steun van de Stavros Niarchos Foundation. Dankzij een anonieme donatie kon dit platform in de coronaperiode worden aangepast aan de specifieke behoeften van het thuisonderwijs.

Overzicht partners en steungevers

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Founder

Vincent van Gogh Stichting

Founding partner

Sompo Japan

Hoofdparters

BankGiro Loterij

Van Lanschot

ASML

Partners

DHL Express

Heineken N.V.

Hyundai Motor Netherlands B.V.

Takii Seed

Sponsors

American Express

Bloomberg LP

Champagne Taittinger

(Oud Reuchlin & Boelen, onderdeel van InVivo Wine)

Intratuin Amsterdam

KLM Royal Dutch Airlines

Patrons Van Gogh Museum Global Circle

ABN AMRO

Aon Japan Group Nederland

Arcagna B.V.

AXA ART Nederland

Bazelmans Audio Visual

Cisco

Conservatorium Hotel
De Nederlandsche Bank N.V.

Gassan Diamonds B.V.

Hizkia van Kralingen

Hokkaido Shimbun Press

Hotel de l'Europe

Hotel Okura Amsterdam

ICBC

IMAP Netherlands

Kikkoman Foods Europe B.V.

Lincoln International

Loyens & Loeff N.V.

Meerdervoort Vastgoedfondsen

Mist Systems

Mizuho Bank Europe N.V.

Nomura Nederland N.V.

NTV Europe

Pelco By Schneider Electric
Royal Coster Diamonds B.V.

Royal Talens

SRC Reizen

Takiya Co, Ltd.

The Asahi Shimbun

The Chunichi Shimbun

The Tokyo Shimbun

Yanmar Europe B.V.

Fondsen & stichtingen

AXA Research Fund

Bartiméus Fonds

Evangelischer Fundraising Service

Fonds 21

Fonds Sluyterman van Loo

IFPDA Foundation

M.A.O.C. Gravin van Bylandt
Stichting

Mondriaan Fonds

PACCAR Foundation

Prins Bernhard Cultuurfonds

Stavros Niarchos Foundation

Stichting RCOAK (Roomsche
Catholijk Oude Armen Kantoor)

Stichting Tull Universal
Stichting Zabawas

The Getty Foundation

Turing Foundation

Vereniging Rembrandt

En de fondsen en stichtingen die anoniem wensen te blijven.

Fondsen op naam

Het Mijorumer Fonds

Dit fonds stelt zich ten doel een financiële bijdrage te leveren aan het Van Gogh Museum voor educatieve programma's, projecten en middelen. Dankzij deze bijdrage kan het museum het project Van Gogh gaat naar school realiseren.

Het Für Elise-VGM Fonds

Dit fonds streeft naar het leveren van bijdragen aan het toegankelijk maken van het Van Gogh Museum te Amsterdam voor zo veel mogelijk mensen, met het doel hen te verrijken en te inspireren. Het bevordert het verrichten van onderzoek en het ontsluiten van deelcollecties (digitaal): schilderijen niet-Van Gogh, tekeningen niet-Van Gogh en Japanse prenten.

Het Van Gogh Museum Junior Curators' Fund

Dit fonds stelt zich ten doel de aanstelling en opleiding mogelijk te maken van junior conservatoren in het Van Gogh Museum, bij voorkeur pas afgestudeerden.

Het Mr. Cornelis Roozen Fonds

Dit fonds stelt zich ten doel ondersteuning te bieden bij aankopen en of restauratie van werken die (met regelmaat) op zaal hangen of bij de realisatie van (Nederlandse) catalogi ten behoeve van tentoonstellingen in het museum.

En de Fondsen op Naam die anoniem wensen te blijven.

Schenkingen

Major Donors

Howard en Roberta Ahmanson

De toegezegde genereuze steun voor de periode 2019-2023 stelde het Van Gogh Museum ook in 2020 in staat een junior onderzoeker op te leiden tot Van Gogh-expert.

De heer en mevrouw Cheung Chung Kiu
Dankzij de genereuze steun die wij in 2020 mochten ontvangen kon het museum de tentoonstelling *'Je liefhebbende Vincent'*. Van Goghs mooiste brieven realiseren. Ook konden we met deze steun de mooiste brieven van Van Gogh vertalen naar het Chinees en zo toegankelijk maken voor het Chinese publiek.

Dankzij een gulle anonieme bijdrage kon het museum de Engelse vertaling realiseren van de biografie *Alles voor Vincent. Het leven van Jo van Gogh-Bonger*.

En de Major Donors die anoniem wensen te blijven.

Geefkringen

The Yellow House Life Members

Mark Pigott KBE KStJ

Triton Collection Foundation

The Yellow House

Howard en Roberta Ahmanson

De heer en mevrouw Van Beuningen-Dietrich

De heer en mevrouw Van Caldenborgh

De heer en mevrouw Cheung Chung Kiu

De heren A. Ekkelboom en L.M. Sondag

De heer en mevrouw Fentener van Vlissingen

De heer B.P. Haboldt

Eric en Hannah Heerema

De heer en mevrouw De Heus-Zomer

De heer Yan Huo

De heer J. Lee

De heer en mevrouw Li

De heer H. Lieve[†]

Mevrouw L. Moerel en de heer J. Winter

De heer en mevrouw Ou

Piet van der Slikke en Sandra Swelheim

Mevrouw E. Wessels-van Houdt

Mevrouw Rosaline W.Y. Wong

De heer en mevrouw Wurfbain-van Schelle

De heer en mevrouw Van Zadelhoff

De heer F. Zeng

Orentreich Family Foundation

En diegenen die anoniem wensen te blijven.

Theo van Gogh Circle

Lilian en Hein Beuth

Blom-de Wagt Foundation

De heer J. Brenninkmeijer en mevrouw

G. Brenninkmeijer-Kristiansen

Mevrouw C.A. Collier

De heer H.A. van Rijbroek

Stichting Saphir

En diegenen die anoniem wensen te blijven.

The Sunflower Collective

M.B. Adopai

De heer J. Baud en mevrouw F. Charbon

De heer A. Boogaarts en mevrouw W. Huisman

De heer R. van Boxtel en mevrouw J. Emmerik

Mevrouw mr. P. de Bruin en de heer G.A. de Rijk

Christie's

Cobra Café

The Cultivist

Charles en Jan Davis

De heer G. Dekker en mevrouw A. van Doorn

De heer en mevrouw Demuynck

De heer A.J. Dijstelbloem

De heer P. van Duinen

Rukshana Edwards

Mevrouw M. Galjema

De heer en mevrouw Gerritse-Tuinema

De heer en mevrouw Van Gerwen

Hans en Manuscha de Haan-Koelega

Lumina Learning Nederland - Theo ten Hagen en

Karolien Klerkx

De heer J. Hagenbeek

De heer A.C. van der Harst en Mevrouw M.T. Tricoit

De heer F.J. ter Heide

Mevrouw J. Hortulanus

Annemieke Kaasjager

Lineke Keizer - Chemline Consultancy

Peter Kouwenberg en Ellen Schippers

Kuijpers Business Partners

De heer H. Laauwen en mevrouw S. van den Brink

Mevrouw E. Loudon

De heer J. Maas en mevrouw T.A. Maas-de Brouwer

Mevrouw H. van der Meij-Tcheng

De heer R. Meppelink

De heer H.G. Meulmeester

De heer H. Miller

De heer T. Noordoven

Mevrouw E.N. Nordmann en de heer J.R. Wikler

Norton Rose Fulbright

Mevrouw C. Paauwe-Meijer

Mevrouw C. Padula-Govaert

Ju Pais

Partners at Work

De heer en mevrouw Van Riet

De heer P.H. van Rijn en mevrouw E. Patijn

De heer en mevrouw Salomons

De heer en mevrouw Schmetz

Mienke Swarttouw-Schaberg

Sotheby's

De heer K. Stelling

De heer D. Stolp en mevrouw A. Hamminga

Mevrouw J.C.B. Straatman

De heer en mevrouw Tas

Mevrouw T. Teves

De heer P. Tieleman

De heer A.O. Veron

Jan en Jannemieke Verstijnen

Bas Visée en Annette Moll

Mevrouw S. Vorst

Ester de Vreede

De heer P. Wakkie

Mevrouw A.T.R. Wielinga-Venker

Mevrouw M. Wigger

De heer en mevrouw Van Wijnbergen

En diegenen die anoniem wensen te blijven.

Vincent's Friends

Dank aan alle vrienden van het museum

Vincent's Friends.

5

Woord van
de Raad
van Toezicht

Het afgelopen jaar was een moeilijk jaar voor velen van ons. De wereldwijde crisis als gevolg van Covid-19 heeft grote gevolgen voor de museale wereld en zeker ook voor het Van Gogh Museum. Het jaar stond in het teken van langdurige sluitingen van het Van Gogh Museum en De Mesdag Collectie. Ook bleven onze internationale bezoekers gedurende het gehele jaar vrijwel allemaal weg. Dit alles leidde tot veel lagere bezoekerscijfers dan wij gewend zijn. Een groot deel van de medewerkers ging noodgedwongen vanuit huis werken, met de nodige, vaak ingrijpende aanpassingen voor de medewerkers en voor de bedrijfsvoering als gevolg. Wij zien dat de medewerkers in deze moeilijke tijden met enorme inzet en energie voor het museum zijn blijven werken en spreken daar onze grote waardering voor uit.

De inkomsten van het Van Gogh Museum werden hard getroffen door de coronacrisis. Tijdens meerdere extra vergaderingen met de directie heeft de Raad van Toezicht de financiële situatie besproken, scenario's voor de toekomst afgewogen en gezamenlijk met de directie soms moeilijke beslissingen moeten nemen. De kostenbeperkende maatregelen die werden genomen, hebben gevolgen voor het personeel, maar zijn ook van invloed op allerlei activiteiten op het gebied van tentoonstellingen, educatie, onderzoek, marketing, ICT, huisvesting, et cetera. Wij beseffen goed dat de onzekerheid die de coronacrisis veroorzaakt, en de bezuinigingsmaatregelen die we hebben moeten nemen, veel van de medewerkers hebben gevraagd en nog zullen vragen. Wij hebben er alle vertrouwen in dat met de genomen maatregelen en met de inzet van de medewerkers, het Van Gogh Museum door de crisis heen zal komen, zonder zijn vooraanstaande positie in de museumwereld te verliezen. De steun die het museum heeft ontvangen van de overheid en in de toekomst nog hoopt te ontvangen is essentieel om de komende jaren de deuren open te kunnen houden en

tentoonstellingen en andere activiteiten te kunnen blijven organiseren, zodat de prachtige collecties van het Van Gogh Museum en De Mesdag Collectie toegankelijk blijven voor het publiek.

Er waren in 2020 gelukkig ook mooie en bijzondere momenten, waarvan we er een aantal graag hier willen noemen: de tentoonstellingen *In the Picture* en *'Je liefhebbende Vincent'*. *Van Goghs mooiste brieven*, in De Mesdag Collectie de tentoonstelling *Mancini. Eigenzinnig & Extravagant*, de actie *Van Gogh Museum leent uit*, online rondleidingen, de online boekenclub, virtuele themabijeenkomsten voor de geefkringen en alle bijzondere initiatieven die de directie met de afdeling HR heeft ondernomen om verbinding te houden met alle medewerkers. Ook is de Raad van Toezicht verheugd dat het programma *Van Gogh verbindt* zich verder heeft ontwikkeld.

In 2020 heeft de Raad van Toezicht een aantal malen uitvoerig met de directie gesproken over de nieuwe strategie voor de komende vier jaar. De Raad van Toezicht ondersteunt de nieuwe focus en keuzes die de directie in het Strategisch Plan 2021-2024 maakt.

Wij zijn zeer verheugd dat wij Emilie Gordenker dit jaar als algemeen directeur hebben kunnen verwelkomen. Slechts een maand na haar aantreden werd het museum als gevolg van de coronamaatregelen voor het publiek gesloten. Wij vinden het bewonderenswaardig hoe zij de nieuwe uitdagingen heeft aangepakt en zijn dankbaar voor de grote betrokkenheid en energie waarmee zij zich dit jaar heeft ingezet voor het Van Gogh Museum.

Eind 2020 hebben we afscheid genomen van Adriaan Dönszelmann als zakelijk directeur. De Raad van Toezicht is hem erkentelijk voor alles wat hij de afgelopen jaren voor het museum heeft gedaan. De Raad van Toezicht heeft Mark Minkman benoemd om de werkzaamheden van zakelijk

directeur tijdelijk waar te nemen. De Raad van Toezicht is in 2021 begonnen met de werving en selectie van de nieuwe zakelijk directeur. Hein van Beuningen heeft na acht jaar afscheid genomen als lid van de Raad van Toezicht. We gaan zijn deskundigheid en inzet missen en danken hem zeer voor zijn grote betrokkenheid. Na een zorgvuldige procedure heeft de Raad van Toezicht een goede opvolger gevonden en Hendrik Jan Roel als nieuw lid van de Raad van Toezicht en Audit Committee benoemd.

Ten slotte bedankt de Raad van Toezicht de Vincent van Gogh Stichting, het ministerie van OC&W, de hoofdparters BankGiro Loterij, Van Lanschot, ASML, en de partners en donateurs van het Van Gogh Museum. Hun (financiële) steun was in het afgelopen jaar van essentieel belang.

Raad van Toezicht Van Gogh Museum,
maart 2021

Jaap Winter, voorzitter
Jacobina Brinkman, penningmeester
Gary Tinterow
Maurine Alma
Marian Spier
Hendrik Jan Roel

6

Financiële
verslaglegging

De geconsolideerde baten van het Van Gogh Museum over 2020 bedroegen € 47,3 mln. Dit is € 25,7 mln lager dan begroot en € 23 mln lager dan in 2019.

Het aantal bezoekers lag met 516.990 ver onder het niveau van 2019, toen het museum in totaal 2.134.778 bezoekers heeft ontvangen. De gemiddelde entreeopbrengst per bezoeker is gelijk gebleven aangezien de ticketprijs in 2020 niet is verhoogd. De ontvangst van minder bezoekers zorgde, bij een gelijkblijvende entreeopbrengst per bezoeker, per saldo in 2020 voor een daling van € 24,1 mln in de entreeopbrengsten ten opzichte van 2019. De totale entreeopbrengst kwam in 2020 uit op € 7 mln; in 2019 was dit € 31,1 mln.

De verkoop van multimediatours realiseerde een omzet van € 0,5 mln. 31% van alle bezoekers maakte in 2020 gebruik van een multimediatour, tegenover 33% in 2019. De omzet van VGME liet in 2020 ten opzichte van 2019 een daling van € 12,8 mln zien. De totale omzet van VGME bedroeg in 2020 € 5,3 mln.

Enkelvoudige balans per 31 december 2020

(na resultaatbestemming)

	<u>31 december 2020</u>	<u>31 december 2019</u>
	EUR	EUR
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	767.257	-
Materiële vaste activa	12.339.847	14.138.923
Financiële vaste activa	<u>19.508.637</u>	<u>20.227.929</u>
	32.615.741	34.366.852
Vlottende activa		
Vorderingen	6.325.418	9.483.613
Liquide middelen	<u>24.001.300</u>	<u>16.992.893</u>
	30.326.718	26.476.506
	62.942.459	60.843.358
Eigen vermogen		
Algemene reserve	26.751.435	28.285.505
Bestemmingsreserve	<u>11.117.265</u>	<u>11.117.265</u>
	37.868.700	39.402.770
Aankoopfonds	4.453.886	1.762.866
Voorzieningen	9.916.293	7.480.884
Langlopende schulden	5.357.071	4.899.534
Kortlopende schulden	<u>5.346.509</u>	<u>7.297.304</u>
	62.942.459	60.843.358

Enkelvoudige staat van baten en lasten over 2020

	<u>Saldo 2020</u>	<u>Budget 2020</u>	<u>Saldo 2019</u>
	EUR	EUR	EUR
Baten			
Publieksinkomsten	7.048.188	32.462.430	31.053.873
Sponsorinkomsten	1.994.625	2.225.000	1.025.724
Overige directe inkomsten	707.962	4.208.557	4.698.778
Totaal directe inkomsten	9.750.775	38.895.987	36.778.375
Indirecte opbrengsten	1.515.882	2.730.000	2.766.761
Particulieren incl. vriendenvereniging	1.076.163	700.000	778.469
Private fondsen / bedrijven	1.278.627	1.779.155	2.023.095
Goededoelenloterijen	2.073.857	2.065.000	2.074.878
Totaal bijdragen uit private middelen	4.428.647	4.544.155	4.876.442
OCW: Erfgoedwet onderdeel huisvesting	6.311.335	5.550.000	5.783.191
OCW: Erfgoedwet onderdeel collectiebeheer	674.799	654.802	654.803
OCW: publieksactiviteiten	1.545.639	1.505.000	1.499.840
Totaal structurele subsidies	8.531.773	7.709.802	7.937.834
OCW: Noodmaatregel exploitatie	12.550.401	-	-
NOW-regeling	4.791.008	-	-
Totaal incidentele subsidies	17.341.409	-	-
Totale baten	41.568.486	53.879.944	52.359.412
Lasten			
Personeelslasten	20.704.108	24.097.635	22.436.511
Afschrijvingen	3.406.073	3.498.614	3.307.850
Huisvestingslasten	7.362.002	8.121.843	8.031.167
Aankopen	218.964	2.085.000	10.878.334
Collectiebeheer	1.705.811	3.874.644	3.547.901
Kosten tijdelijke tentoonstellingen	2.254.653	3.705.200	2.897.781
Kosten collectiefunctie	406.651	464.700	547.419
Wetenschappelijke kosten	388.649	392.550	297.588
Algemeen beheer	3.283.776	4.726.963	4.487.715
Totale lasten	39.730.687	50.967.149	56.432.266
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	1.837.799	2.912.795	-4.072.854
Saldo financiële baten en lasten	506.116	-	785.696
Mutatie aankoopfonds	-2.691.020	-	7.642.405
Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	-1.186.965	-	-527.799
Exploitatieresultaat	-1.534.070	2.912.795	3.827.448

Categoriale en functionele exploitatierekening 2020

	categoriaal	functioneel	Totaal	Publieks-activiteiten	Collectie-beheer	Algemeen Beheer
Eigen inkomsten						
1 Publieksinkomsten binnenland (2+3):	7.048.188	7.048.188	7.048.188	-	-	-
2 Kaartverkoop	7.048.188	7.048.188	7.048.188	-	-	-
3 Overige publieksinkomsten	-	-	-	-	-	-
4 Publieksinkomsten buitenland	-	-	-	-	-	-
5 Totaal Publieksinkomsten (1+4)	7.048.188	7.048.188	7.048.188	-	-	-
6 Sponsorinkomsten	1.994.625	976.239	2.970.864	800.000	218.386	218.386
7 Vergoeding coproductent	-	-	-	-	-	-
8 Overige directe inkomsten	707.962	707.962	707.962	-	-	-
9 Totaal overige directe inkomsten (6+7+8)	2.702.587	1.684.201	4.386.788	800.000	800.000	218.386
10 Totaal Directe inkomsten (5+9)	9.750.775	8.732.389	18.483.164	800.000	800.000	218.386
11 Indirecte inkomsten	1.515.882	1.451.305	2.967.187	-	-	64.577
12 Private middelen - particulieren incl. vriendenverenigingen	583.663	100.036	683.699	483.627	-	-
13 Private middelen - bedrijven	492.500	280.000	772.500	212.500	-	-
14 Private middelen - private fondsen	1.278.627	301.201	1.579.828	388.813	588.613	588.613
15 Private middelen - goededoelenloterijen	2.073.857	-	2.073.857	2.073.857	-	-
16 Totaal bijdragen uit private middelen (12+13+14+15)	4.428.647	681.237	5.109.884	3.158.797	3.158.797	588.613
17 Totaal eigen inkomsten (10+11+16)	15.695.304	10.864.931	26.560.235	3.958.797	3.958.797	871.576
18 Baten in natura	-	-	-	-	-	-
19 Totaal structureel OCW (20+21+22+23)	8.531.773	6.805.085	15.336.858	1.014.118	712.570	712.570
20 OCW: Regeling op het specifiek cultuurbeleid (publieksactiviteiten)	1.545.639	1.545.639	1.545.639	-	-	-
21 OCW: Erfgoedwet onderdeel huisvesting	6.311.335	5.259.446	11.570.781	339.319	712.570	712.570
22 OCW: Erfgoedwet onderdeel collectiebeheer	674.799	-	674.799	674.799	-	-
23 OCW: Kaderregeling exploitatiesubsidies onderzoek en wetenschap	-	-	-	-	-	-
24 Totaal structureel Provincie	-	-	-	-	-	-
25 Totaal structureel Gemeente	-	-	-	-	-	-
26 Totaal structureel publieke subsidie overig	-	-	-	-	-	-
27 Totale structurele subsidies (19+24+25+26)	8.531.773	6.805.085	15.336.858	1.014.118	712.570	712.570
28a Incidentele publieke subsidies OCW noodmaatregel exploitatie	12.550.401	12.550.401	12.550.401	-	-	-
28b Incidentele publieke subsidies NOW	4.791.008	2.046.077	6.837.085	1.200.633	1.544.298	1.544.298
29 Totaal subsidies (27+28)	25.873.182	21.401.563	47.274.745	2.214.751	2.214.751	2.256.868
TOTALE BATEN (17+18+29)	41.568.486	32.266.494	73.834.980	6.173.548	6.173.548	3.128.444
LASTEN						
1 Personeelslasten	20.704.108	8.842.019	29.546.127	5.188.479	6.673.610	6.673.610
2 Huisvestingslasten	7.362.002	6.010.209	13.372.211	537.507	814.286	814.286
3 Afschrijvingen	3.406.073	839.680	4.245.753	299.587	2.266.806	2.266.806
4 Aankopen	218.964	-	218.964	218.964	-	-
5 Overige lasten	8.039.540	4.332.470	12.372.010	1.233.899	2.473.171	2.473.171
6 TOTALE LASTEN (1+2+3+4+5)	39.730.687	20.024.378	59.755.065	7.478.436	12.227.873	12.227.873
Saldo uit gewone bedrijfsvoering (Totale baten - Totale lasten)	1.837.799	12.242.116	10.407.263	-1.304.888	-9.099.429	-9.099.429
7 Saldo rentebaten / -lasten	506.116	-	506.116	-	-	506.116
8 Mutaties aankoopfonds	-2.691.020	-	-2.691.020	-2.691.020	-	-
9 Te verdelen exploitatieresultaat (6+7+8)	-347.105	12.242.116	11.895.011	-3.995.908	-3.995.908	-8.593.313
9 Toerekening Algemeen Beheer	-	-6.665.830	-6.665.830	-1.927.483	8.593.313	8.593.313
99 Resultaat deelneming	-1.186.965	-1.186.965	-2.373.930	-	-	-
EXPLOITATIERESULTAAT (6+7+8+9+99)	-1.534.070	4.389.321	2.855.251	-5.923.391	-5.923.391	-

Geconsolideerde balans per 31 december 2020

	<u>31 december 2020</u>	<u>31 december 2019</u>
	EUR	EUR
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	767.757	3.500
Materiële vaste activa	13.076.823	14.896.630
Financiële vaste activa	<u>16.235.426</u>	<u>15.892.028</u>
	30.080.006	30.792.158
Vlottende activa		
Vorraden	2.863.565	2.817.187
Vorderingen	5.446.457	10.562.027
Liquide middelen	<u>26.281.347</u>	<u>19.092.582</u>
	34.591.369	32.471.796
	64.671.375	63.263.954
Groepsvermogen	38.214.855	39.748.106
Aankoopfonds	4.453.886	1.762.866
Voorzieningen	9.919.862	7.480.884
Langlopende schulden	5.440.831	4.899.534
Kortlopende schulden	<u>6.641.941</u>	<u>9.372.564</u>
	64.671.375	63.263.954

Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2020

	<u>Saldo 2020</u>	<u>Budget 2020</u>	<u>Saldo 2019</u>
	EUR	EUR	EUR
Baten			
Directe inkomsten	9.971.825	38.895.987	36.778.375
Indirecte inkomsten	6.258.963	21.838.419	20.704.242
Bijdragen uit private middelen	4.428.647	4.544.155	4.876.442
Structurele subsidies	8.531.773	7.709.802	7.937.834
Incidentele subsidies	18.092.579	-	-
Totale baten	47.283.787	72.988.363	70.296.893
Lasten			
Personeelskosten	23.750.384	29.927.449	28.041.426
Afschrijvingen en bijzondere waardevermindering	3.761.352	4.016.401	3.723.185
Overige bedrijfskosten	<u>19.400.447</u>	<u>32.699.493</u>	<u>39.175.507</u>
Totale lasten	46.912.183	66.643.343	70.940.118
	371.604	6.345.020	-643.225
Bedrijfsresultaat			
Saldo financiële baten en lasten	412.331	-	383.588
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen	783.935	6.345.020	-259.637
Vennootschapsbelasting	373.834	-717.710	-1.100.610
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na belastingen	1.157.769	5.627.310	-1.360.247
Mutatie aankoopfonds	-2.691.020	-	7.642.405
Resultaat na belastingen	-1.533.251	5.627.310	6.282.158

7

Bijlagen

I. Overzicht organisatie

Nieuwe organisatiestructuur

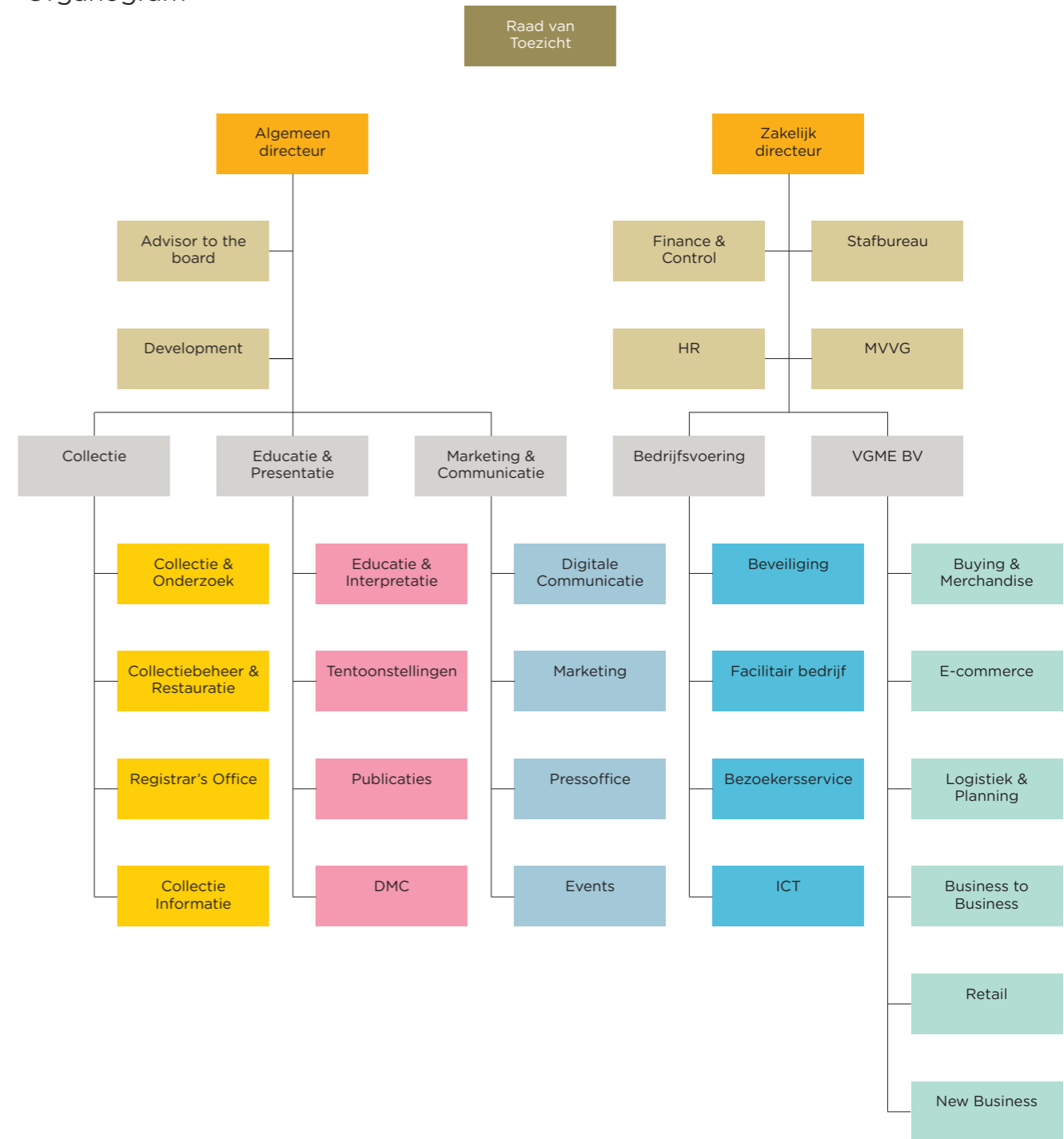
In 2020 is er gewerkt aan een nieuwe organisatiestructuur. Het managementteam van het museum bestaat sinds 1 september 2020 uit de directie, de senior managers Collectie, Educatie & Presentatie, Marketing & Communicatie, Bedrijfsvoering, VGME BV en de directiesecretaris. Afscheid is genomen van zakelijk directeur Adriaan Dönszelmann, sectordirecteur Museale Zaken Nikola Eltink en sectordirecteur Bedrijfsvoering Ezra de Jong. Nieuwe gezichten completeerden vanaf het eind van het jaar het managementteam. Naast algemeen directeur Emilie Gordenker bestaat het managementteam uit: Mark Minkman, zakelijk directeur a.i.; Marije Vellekoop, Senior Manager Collectie; Amanda Vollenweider, Senior Manager Educatie & Presentatie; Yvonne Nassar, Senior Manager Marketing & Communicatie; Jort Slingerland, Senior Manager Bedrijfsvoering.

Leden van de OR

Kay Bartelink (lid)
 Azeglio Bartolucci (lid)
 Geeta Bruin (lid)
 Petra Dorenstouter (lid)
 Mirjam Eikelenboom (secretaris)
 Joost van der Hoeven (lid)
 Carlien Janssen (lid; in september vervangen door Ellen Dekker)
 Bratislav Radivojević (lid)
 Pepijn Schaafsma (voorzitter)
 Catherine Wolfs (vicevoorzitter)
 Marloes IJkema (lid)

Freelance ambtelijk secretaris Anita van Stel ondersteunt de OR.

Organogram

Raad van Toezicht

De heer prof. mr. dr. J. (Jaap) Winter
(voorzitter, benoemd tot oktober 2023)
Partner Phyleon leadership & governance; Professor
Internationaal ondernemingsrecht Universiteit van
Amsterdam; Professor of Corporate Law,
Governance and Behaviour aan de Vrije Universiteit
Amsterdam; Distinguished Visiting Professor of
Corporate Governance aan INSEAD Business
School
Nevenactiviteiten: lid Raad van Toezicht Van Gogh
Museum; bestuurslid Goldschmeding Foundation;
commissaris Randstad; Voorzitter Raad van
Toezicht Erasmus Universiteit Rotterdam.

Mevrouw J.E.M. (Jacobina) Brinkman
(penningmeester, benoemd tot maart 2025)
Partner bij PwC
Nevenactiviteiten: lid Raad van Toezicht en
voorzitter Audit Committee Van Gogh Museum;
voorzitter Raad van Toezicht Women Inc; lid Raad
van Commissarissen en Audit Committee
Stadsherstel Amsterdam.

De heer H.J. (Hendrik Jan) Roel
(lid, benoemd tot november 2024)
CFO Albert Heijn
Nevenactiviteiten: lid Raad van Toezicht en lid Audit
Committee Van Gogh Museum; lid Board of
Trustees en voorzitter Audit Committee Hotelschool
The Hague; voorzitter Dagelijks Bestuur en
Algemeen Bestuur GS1 Nederland.

De heer mr. H. (Hein) van Beuningen
(lid tot november 2020)
Directielid Teslin Capital Management B.V.
Nevenactiviteiten: lid Raad van Toezicht en lid Audit
Committee Van Gogh Museum; bestuurslid Carré
Fonds.

De heer dr. G. (Gary) Tinterow
(lid, herbenoemd tot februari 2022)
Directeur Museum of Fine Arts, Houston, VS
Nevenactiviteiten: lid Raad van Toezicht Van Gogh
Museum; President Houston Museum District
Association; Officer of the Friends of MASP.

Mevrouw M. (Maurine) Alma
(lid, benoemd tot juni 2022)
Chief Marketing Officer bij Just Eat Takeaway.com
Nevenactiviteiten: lid raad van toezicht Van Gogh
Museum; lid Raad van Commissarissen Floramedia
Group B.V. en lid raad van advies Nimbus Ventures.

Mevrouw M. (Marian) Spier
(lid, benoemd tot augustus 2023)
CEO IAMarian
Nevenactiviteiten: lid Raad van Toezicht Van Gogh
Museum; lid Raad van Bestuur Stichting Het HEM;
lid Adviescommissie Seed Capital; lid Raad van
Toezicht Rutgers; bestuurslid Well Made
Productions; lid Maatschappelijke Adviesraad IND;
lid Raad van Advies Museumzaken; founder FEM-
START.

Vincent van Gogh Stichting

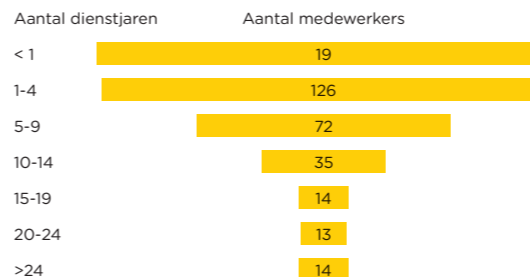
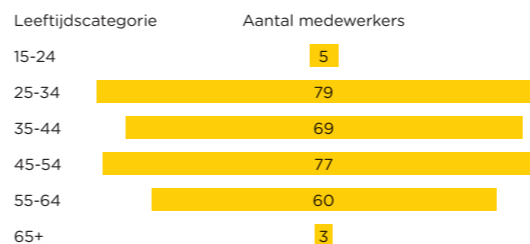
Dr. B. (Barbara) Vroom-Cramer (voorzitter)
De heer mr. V.W. (Willem) van Gogh (secretaris)
Mevrouw J. (Janne) Heling (MA) (penningmeester)
Mevrouw mr. C.A.M.E. (Christianne) Mattijssen
(bestuurslid)

II. Personeel

Overzicht van de personele samenstelling van
Stichting Van Gogh Museum per 31-12-2020

Aantal fte 241,18
Aantal medewerkers 293

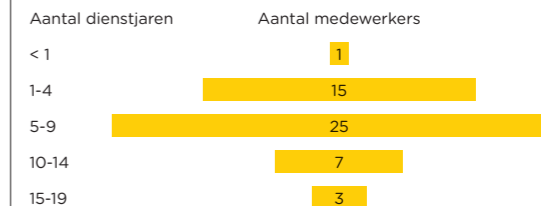
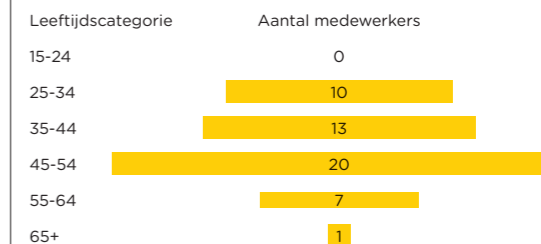
Fulltime medewerkers 43%
Parttime medewerkers 57%

Overzicht van de personele samenstelling van
Van Gogh Museum Enterprises per 31-12-2020

Aantal fte 43,35
Aantal medewerkers 51

Fulltime medewerkers 41%
Parttime medewerkers 59%

III. Aanwinsten

Aankopen

Maurice Denis (1870-1943), *Musicerende meisjes*, c. 1892-1905, houtsnede op papier, 15,2 × 13 cm, Van Gogh Museum, Amsterdam, p3041S2020

József Rippl-Rónai (1861-1927), *De maagden wachten op de drempel van het leven (Les vierges attendant au seuil de la vie)*, 1896, kleurenlithografie op papier, 28 × 36 cm, Van Gogh Museum, Amsterdam, p3040S2020

Brief van Vincent van Gogh en Paul Gauguin aan Émile Bernard, 1 of 2 november 1888, pen in inkt op papier, 21,1 × 26,6 cm, Van Gogh Museum, Amsterdam (Vincent van Gogh Stichting), b9122V2020

Schenkeningen

Marcellin Desboutin (1823-1902), *Portret van Henry Somm*, drogenaald op papier, 37,3 × 27,8 cm, 1891, Van Gogh Museum, Amsterdam, p3024S2020

Henry Somm (1844-1907), *Groep padden en groteske personages (Groupe de crapauds et de personnages grotesques)*, 1875, ets op papier, 25,6 × 18,7 cm, Van Gogh Museum, Amsterdam, p3025S2020

Henri Charles Guérard (1846-1897), *Scheepswrakken in Pollet (Dieppe) (Épaves au Pollet (Dieppe))*, voor 1888, ets, drogenaald en roulette op papier, 45 × 62 cm, Van Gogh Museum, Amsterdam, p3026S2020

Hippolyte Petitjean (1854-1924), *Portret van Maurice Maeterlinck* uit het tijdschrift *PAN (1898)*, 1898, lithografie op papier, 33,4 × 26,9 cm, Van Gogh Museum, Amsterdam, p3027S2020

Paul Ruty, *L'Estampe et L'Affiche*, 1897-1899, kleurenlithografie op papier, 28 × 21,7 cm, Van Gogh Museum, Amsterdam, p3028S2020

Henri Gray (1858-1924), *Bladmuziek Si les femmes savaient* van Savoisy-Héros en Gaston Maquis, lithografie, verf en boekdruk op papier, 27,2 × 17,5 cm, Van Gogh Museum, Amsterdam, p3029S2020

Alexandre-Louis-Marie Charpentier (1856-1909), *Wemeldinge of De kleine Hollandse (La Petite Hollandaise)* uit de prentenserie *En Zélande*, 1896, kleurenlithografie en blinddruk op papier, 58,4 × 43 cm, Van Gogh Museum, Amsterdam, p3030S2020

Pierre-Henri Lobel, *Yvette Guilbert in haar loge (Yvette Guilbert dans sa loge)*, 1897, kleurenlithografie op papier, 59 × 45 cm, Van Gogh Museum, Amsterdam, p3031S2020

Théophile Alexandre Steinlen (1859-1923), *Arme Pandora! (Pauvre Pandore!...)*, 1894, kleurenlithografie op papier, 32,5 × 30,2 cm, Van Gogh Museum, Amsterdam, p3032S2020

Théophile Alexandre Steinlen (1859-1923), *De schreeuw van de straatstenen (Le Cri des Pavés)*, 1894, lithografie op papier, 32,3 × 29,3 cm, Van Gogh Museum, Amsterdam, p3033S2020

Théophile Alexandre Steinlen (1859-1923), *Mei 1871 (Mai 1871)*, lithografie op papier, 34 × 28,5 cm, Van Gogh Museum, Amsterdam, p3034S2020

Théophile Alexandre Steinlen (1859-1923), *Aan de muur van de communards (Au mur des Fédérés)*, 1894, lithografie op papier, 33 × 30 cm, Van Gogh Museum, Amsterdam, p3035S2020

Théophile Alexandre Steinlen (1859-1923), *In zijn volle glorie (Dans toute sa gloire)*, 1894, lithografie op papier, 32,6 × 29,8 cm, Van Gogh Museum, Amsterdam, p3036S2020

Théophile Alexandre Steinlen (1859-1923), *Zij die op het verkeerde pad geraakte (Celle qui a mal tournée)*, 1894, lithografie op papier, 30,5 × 29,2 cm, Van Gogh Museum, Amsterdam, p3037S2020

Théophile Alexandre Steinlen (1859-1923), *Eindelijk alleen! (Enfin seuls !)*, c. 1894, lithografie op papier, 29,4 × 26,3 cm, Van Gogh Museum, Amsterdam, p3038S2020

Théophile Alexandre Steinlen (1859-1923), *Het laatste toevluchtsoord van de vrijheid (La dernier asile de la liberté)*, lithografie op papier, 33 × 27,6 cm, Van Gogh Museum, Amsterdam, p3039S2020

IV. Tentoonstellingen en presentaties

Museumzaal met tekeningen van Vincent van Gogh in het Rietveldgebouw.

Van Gogh Museum

Tentoonstellingen

Jean-François Millet. Zaaier van de moderne kunst
04-10-2019 - 12-01-2020

In the Picture. Kunstenaarsportretten
21-02-2020 - 30-08-2020

'Je liefhebbende Vincent'.
Van Goghs mooiste brieven
09-10-2020 - 10-01-2021

Presentaties

Van proef tot perfectie:
Edouard Vuillards 'Paysages et Intérieurs'
04-10-2019 - 08-01-2020

Behang IV-XX
i.s.m. afdeling Grafisch Ontwerpen Rietveld
Academie
04-10-2019 - 08-01-2020

Van Gogh inspireert: Jason Brooks
18-10-2019 - 20-01-2020

Le Mirliton: het cabaret van Aristide Bruant
20-12-2019 - 20-05-2020

Van Gogh inspireert: Steven Aalders
24-01-2020 - 06-09-2020

Kunstenaarsportretten op papier
21-02-2020 - 30-08-2020

Aanwinst Onkruid verbrandende boer
01-06-2020 - 28-09-2020

Unlocked/Reconnected: Alicia Framis, Secret Strike
01-06-2020 - 01-09-2020

Van Gogh inspireert: Jean-Luc Mylayne
11-09-2020 - 14-02-2021

Grillige groei i.s.m. de Beeldbrekers
07-10-2020

De Mesdag Collectie

Tentoonstellingen

Jean-François Millet en de Haagse School
13-09-2019 - 05-01-2020

Mancini. Eigenzinnig & Extravagant
03-06-2020 - 20-09-2020

Presentaties

Alma Tadema en Mesdag: twee kunstenaarsfamilies
01-02-2020 - 20-09-2020

Unlocked/Reconnected: Nelly Agassi, Sea You
01-06-2020 - 01-09-2020

Het netwerk van Sientje Mesdag-van Houten.
Vrouwelijke kunstenaars in De Mesdag Collectie
26-09-2020 - 14-03-2021

V. Onderzoeksprojecten

Authenticiteitsonderzoek

Louis van Tilborgh, Teio Meedendorp,
Bregje Gerritse, Nienke Bakker, Marije Vellekoop,
Monique Hageman, Hannie Diependaal,
Oda van Maanen, Kathrin Pilz,
Saskia van Opheusden
Extern: Muriel Geldof (RCE)

Onderzoeksproject naar de doeken van Van Gogh: *Thread count project*

Louis van Tilborgh, Teio Meedendorp, Kathrin Pilz,
Bregje Gerritse
Extern: Don Johnson (Rice University, Houston),
William Sethares (University of Wisconsin)

Onderzoek t.b.v. bestandscatalogus *Vincent van Gogh – Schilderijen 3: Arles, Saint-Rémy en Auvers*

Louis van Tilborgh, Teio Meedendorp,
Nienke Bakker, Bregje Gerritse, Monique Hageman,
Hannie Diependaal, Oda van Maanen, Kathrin Pilz,
Saskia van Oudheusden
Extern: Muriel Geldof (RCE)
Begeleider: Marije Vellekoop

Onderzoek t.b.v. bestandscatalogus *Tijdgenoten (schilderijen en tekeningen)*

Joost van der Hoeven, Maite van Dijk,
Fleur Roos Rosa de Carvalho, Renske Suijver,
Bram Donders, Sara Tas
Begeleider: Marije Vellekoop

Promotieonderzoek *Biografie V.W. van Gogh*

Roelie Zwikker
Begeleiders: Marije Vellekoop
Promotoren: prof. dr. Hans Renders en
dr. Peter de Ruiter (Biografie Instituut,
Rijksuniversiteit Groningen)

Promotieonderzoek *The Reception of Vincent van Gogh in Paris 1886-1914:*

Art Dealers, Collectors and Critics,
University of Amsterdam – AHM
Bregje Gerritse
Promotoren: prof. dr. Gregor M. Langfeld
(Universiteit van Amsterdam),
dr. Rachel Esner (Universiteit van Amsterdam) en
prof. dr. J. Louis van Tilborgh (Universiteit van
Amsterdam/Van Gogh Museum)

Onderzoek *Van proef tot perfectie: het reconstrueren van de samenwerking tussen kunstenaar en lithograaf voor de prentenseries van de vier Nabis-kunstenaars uitgegeven door Vollard (1896-1900)*

Fleur Roos Rosa de Carvalho
Financieel gesteund door The Paper Project van
The Getty Foundation en IFPDA Foundation

Bijdrage aan onderzoeksproject *Sans Adieu: Andries Bonger – Odilon Redon, correspondance 1894-1916*

Fleur Roos Rosa de Carvalho
Extern: Dario Gamboni (University of Geneva), et al

Herkomstonderzoek schilderijen *Tijdgenoten*

Julia Krikke, Sophia Thomassen
Begeleider: Lisa Smit

Onderzoek t.b.v. de tentoonstelling en publicatie *Van Gogh en Auvers*

Nienke Bakker, Louis van Tilborgh,
Teio Meedendorp, Bregje Gerritse
Extern: Emmanuel Coquery (Musée d'Orsay)

Onderzoek t.b.v. tentoonstelling en publicatie
Van Goghs olijfgaarden
Nienke Bakker, Kathrin Pilz, Teio Meedendorp,
Louis van Tilborgh
Extern: Nicole R. Myers (Dallas Museum of Art),
Muriel Geldof (RCE)

Onderzoek t.b.v. de tentoonstelling en publicatie
Postimpressionisme in Asnières
Maite van Dijk, Bregje Gerritse
Extern: Jacquelyn N. Coutré (Art Institute of
Chicago), Gloria Groom (Art Institute of Chicago)

Onderzoek t.b.v. de tentoonstelling en publicatie
Klimt in internationale context
Lisa Smit, Renske Suijver, Edwin Becker
Extern: Markus Fellingner (Belvedere, Wenen)

Onderzoek t.b.v. wetenschappelijke publicatie
Van Gogh Museum Studies 2: Van Goghs ziekte
Louis van Tilborgh, Teio Meedendorp en externe
onderzoekers

Onderzoek t.b.v. wetenschappelijke publicatie
Van Gogh Museum Studies 3: Gauguin en Laval op Martinique
Maite van Dijk, Joost van der Hoeven, René Boitelle
en externe onderzoekers

VGM Archives
Hans Luijten

Inhoudelijke update Brievensite
Nienke Bakker, Hans Luijten
Extern: Huygens ING

VI. Educatieve activiteiten

Jeugd

- Ontvangst met kunstenaar Maarten Bel van 65 leerlingen die deelnamen aan het 'Dit ben ik!'-project bij de tentoonstelling *In the Picture* (11 maart).
- Online familieaanbod voor 'thuis' tijdens de coronaquarantaine, waaronder een ganzenbordspel in het Nederlands en het Engels.
- Online lessen op het onderwijsplatform *Van Gogh op school - Leer Vincent kennen*. Ruim 27.750 keer bekeken.
- Familiedagen met gratis familierondleidingen, een theatrale rondleiding, kinderworkshops, tekenkarren en XL-kleurplaten (juli, augustus, oktober).
- Met het *Van Gogh gaat naar school*-programma hebben we 171 gastlessen op scholen in de Randstad gegeven, waarmee we 3484 leerlingen hebben bereikt.

Jongvolwassenen en Van Gogh verbindt

- Vincent op Vrijdag met Brian Elstak (januari); Vincent op Vrijdag lancering Daily Paper in het kader van Van Gogh verbindt (14 februari); Vincent op Vrijdag & The TittyMag, de eerste online editie op Facebook (13 maart); Vincent op Vrijdag met de Beeldbrekers in het kader van tweede lancering Daily Paper (23 en 30 oktober).
- Lancering van de Beeldbrekers met een beeldcampagne.
- Grillige groei*-presentatie op zaal door vier Beeldbrekers (vanaf 7 oktober).

Ouderen en toegankelijkheid

- Rondleiding in gebaren voor doven en slechthorenden. *Van Gogh op gevoel*-rondleiding voor blinden en slechtzienden bij tentoonstellingen *In the Picture* en *'Je liefhebbende Vincent.'* *Van Goghs mooiste brieven*.
- Twee keer de Museum Plus Bus ontvangen: in 2020 hebben we slechts 90 ouderen ontvangen.
- Actie met Cordaan waarbij acht locaties een hoogwaardige reproductie van Van Goghs *Slaapkamer* konden lenen (augustus).
- 100 ansichtkaarten verstuurd naar ouderen via partnerorganisaties.
- Deelname Museum Plus Bus *Topstukken on tour*-project, waarbij replica's uit de collecties van deelnemende musea in verzorgingshuizen te zien waren.
- Mobility Day*-event in samenwerking met partner Hyundai, waarbij workshoppakketten werden afgeleverd bij zes partners en waaraan circa 150 ouderen hebben deelgenomen (26 oktober).
- Deelname *Digitale scheurkalender* (project van het Kröller-Müller Museum) voor ouderen en hun verzorgenden (juli).

Overig

- Samenwerkingsactiviteit met ASML: lancering lesprogramma *Masterminds & Masterpieces*, met het startschot voor een videoreeks voor volwassenen en kinderen van 10-14 jaar op de Internationale Dag van de Wetenschap (10 november).
- Lancering tweede seizoen podcast *Van Goghs mooiste brieven* (vanaf 9 oktober).
- Circa 5500 briefkaarten bedrukt met een citaat van Van Gogh verstuurd, geschreven door bezoekers tijdens de tentoonstelling *Van Goghs mooiste brieven*.

VII. Museumpublicaties

Tentoonstellingscatalogi

In the Picture. Kunstenaarsportretten
Lisa Smit, Nienke Bakker, Ann Blokland, Joost van der Hoeven, Laura Prins, Wieteke van Zeil
Uitgever: Van Gogh Museum / Uitgeverij THOTH
Vormgeving: Julian Kleyn, Studio Berry Slok
Taaledities: Nederlands en Engels

Mesdag & Mancini
Adrienne Quarles van Ufford
Uitgever: Van Gogh Museum / Uitgeverij Waanders & de Kunst
Vormgeving: Joseph Plateau
Serie: De Mesdag Collectie in Focus, deel 3
Taal: Nederlands / Engels

Van Goghs brieven

Vincent van Gogh. A Life in Letters
Samengesteld door Nienke Bakker, Leo Jansen en Hans Luijten
Uitgever: Thames and Hudson
i.s.m. Van Gogh Museum
Ontwerp: Janpieter Chielens (omslag), Karolina Prymaka (binnenwerk)
Taal: Engels

Troost voor bedroefde harten. Brieven van Vincent van Gogh
Samengesteld door Nienke Bakker, Leo Jansen en Hans Luijten
Uitgever: Uitgeverij Prometheus
i.s.m. Van Gogh Museum
Ontwerp: Suzan Beijer (omslag), Willem Morelis (binnenwerk)
Taal: Nederlands

Het leven volgens Vincent. 150 inspirerende citaten
Samengesteld door Nienke Bakker en Ann Blokland, met een bijdrage van Esther Darley
Uitgever: Van Gogh Museum
Vormgeving: Julian Kleyn, Studio Berry Slok
Taaledities: Nederlands en Engels

Vertalingen en herdrukken

Van Gogh en zijn brieven
Chinees vertaling
Leo Jansen
Vertaling: Hehua vertaalburo
Serie: *Van Gogh in Focus*
Uitgever: Van Gogh Museum
Zetwerk: First Edition, Cambridge
Taal: Chinees

Vincent van Gogh. The Essential Letters
Japanse vertaling, in 2 delen
Leo Jansen, Hans Luijten en Nienke Bakker
Vertaling uit het Nederlands en Frans, prof. Tsukasa Kodera
Uitgever: Shinchosha, Tokio
Taal: Japans

Hockney - Van Gogh: The Joy of Nature
Hans den Hartog Jager
Speciale editie voor het Museum of Fine Arts, Houston t.g.v. tentoonstelling februari-juni 2022
Uitgever: Van Gogh Museum
Vormgeving: Studio Berry Slok
Co-edities: The Museum of Fine Arts, Houston; Thames & Hudson, Londen / New York
Taal: Engels

Meet Vincent van Gogh
Speciale editie van de museumgids t.g.v. de Meet Vincent van Gogh Experience in Lissabon
Uitgever: Meet Vincent van Gogh Experience
Vormgeving: Janpieter Chielens, Tijdsbeeld, Gent
Taal: Portugees

VIII. Behandelde werken

Schilderijen

Van Gogh Museum

Bernard, Émile (1868-1941), *Huis tussen bomen: Pont-Aven*, 1888, olieverf op doek, 73 × 92,5 cm, s477N1996 [conservering door R. Boitelle]

Bernard, Émile (1868-1941), *Kan met bloemen en fruit*, 1904, olieverf op papier op doek, 60 × 47 cm, s479N1996 [conservering door R. Boitelle]

Caillebotte, Gustave (1848-1894), *Bord met perziken*, 1882, olieverf op doek, 38 × 46,4 cm, s546S2019 [restauratie door R. Boitelle]

Gogh, Vincent van (1853-1890), *Portret van Agostina Segatori*, 1887, olieverf op doek, 27,2 × 22 cm, s93V1962 [conservering door O. van Maanen]

Sadée, Philip (1837-1904), *Haringrokerij*, 1869, olieverf op paneel, 46,8 × 61 cm, s545S2018 [conservering door R. Boitelle en S. van Oudheusden]

De Mesdag Collectie

Rousseau, Théodore (1812-1867), *Studie voor Het afdalen van de koeien in de bergen van de Haut-Jura*, 1834, olieverf op doek, 114 × 59,8 cm, hwm287 [restauratie door R. Boitelle]

Toegepaste kunst

Van Gogh Museum

Colenbrander, Theo (1841-1930), *Voetkelk met gestileerd floraal en vegetatief decor*, 1886, aardewerk, 27 cm, v173M1993 [restauratie door S. Westerhuis]

Werken op papier

Van Gogh Museum

BC00042, d1199S2017, d1215S2019, p0022V1962, p0066V1962, p0080V1962, p0292V1982, p1233V2000, p1287V2000, p1711V2000, p2558S2011, p2586S2011, p2587S2011, p2593-002S2011 t/m p2593-019S2011, p2596S2011, p2599S2011, p2600S2011, p2602-003S2011, p2602-005S2011, p2607S2011, p2611S2011, p2620S2011, p2624S2011, p2625S2011, p2627S2011, p2628S2011, p2629S2011, p2630S2011, p2631S2011, p2649S2012, p2653S2012, p2654S2012, p2663S2012, p2679S2012, p2680S2012, p2693S2012, p2710S2013, p2713S2013, p2716S2013, p2717S2013, p2733S2013, p2746S2014, p2747-002S2014 t/m p2747-012S2014, p2770S2015, p2773S2015, p2795S2016, p2800S2017, p2804S2017, p2964S2019, p2969S2019, p2970S2019, p2971S2019, p2972S2019, p2973S2019, p2978S2019, p2982S2019, p2983S2019, p2984S2019, p2985S2019, p2986S2019, p2987S2019, p2988S2019, p2989S2019, p2990S2019, p2991S2019, p2993S2019, p2994S2019, p2995S2019, p2996S2020, p2997S2019, p2998S2019, p2999S2019, p3000S2019, p3001S2019, p3006S2019, p3007S2019, p3008S2019, p3009S2019, p3010S2019, p3011S2019, p3021S2019, p3022S2019, p3023S2019, p3024S2019, p3025S2020, p3026S2020, p3030S2020, p3031S2020, p3032S2020, p3033S2020, p3034S2020, p3035S2020, p3036S2020, p3037S2020, p3038S2020, p3039S2020, p3040S2020, p3041S2020, p3042S2019, p3043S2019, p3044S2019, p3045S2019, p3046S2019, p3047S2019, p3048S2019, p3049S2019, p3050S2019, p3051S2019

[conservering en restauratie door N. Lingbeek]

IX. Bruikleenoverzicht uitgaand

In 2020 werden 94 objecten uitgeleend aan 18 instellingen (56 in het binnenland, 38 in het buitenland). Het ging daarbij om: 49 schilderijen, 16 tekeningen, 5 prenten, 14 brieven, 10 overig. Van het totaal aantal bruiklenen kwamen 12 kunstwerken uit De Mesdag Collectie.

Centro San Gaetano, Padua

Van Gogh. The colours of life, 10-10-2020 t/m 06-06-2021
s0016V1962, s0018V1962

Denver Art Museum, Denver

Monet and His Places, 20-10-2019 t/m 02-02-2020
s0461S1996, s0503S2001

Drents Museum, Assen

Barbizon van het Noorden. De ontdekking van het Drentse landschap 1850-1950, 24-11-2019 t/m 13-09-2020
hwm0214, hwm0273, hwm0300

Fundación MAPFRE Casa Garriga Nogués Exhibition Hall, Barcelona

Tocar el color. La renovación del pastel, 03-10-2019 t/m 05-01-2020
d1005M1990, d1051N1996

Galeries nationales du Grand Palais, Parijs

Henri de Toulouse-Lautrec. Resolument Moderne, 09-10-2019 t/m 27-01-2020
d0693V1962

Hyogo Prefectural Museum of Modern Art, Kobe

The Highlights of Vincent van Gogh: His life through Art, 25-01-2020-t/m 31-08-2020
s0163V1962

Kunsthalle Bremen, Bremen

Ikonen. Was wir Menschen anbeten, 19-10-2019 t/m 01-03-2020
s0016V1962

Kunstmuseum Den Haag, Den Haag

Breitner vs Israels. Vrienden en rivalen, 01-02-2020 t/m 06-09-2020
hwm0152

Mitsubishi Ichigokan Museum, Tokio

Dreamed childhoods - Bonnard, the Nabis and childhood, 15-02-2020 t/m 22-09-2020
s0167V1962, s0510S2005

Museum Barberini, Potsdam

Van Gogh: Stilleben, 26-10-2019 t/m 02-02-2020
s0020V1962, s0056V1962, s0070V1962, s0120V1962, s0137V1962

Monet and His Places, 22-02-2020 t/m 19-07-2020
s0461S1996, s0503S2001

Noordbrabants Museum, 's-Hertogenbosch

Van Goghs intimi. Vrienden, familie, modellen, 21-09-2019 t/m 12-01-2020
b0100B1989, b0265B2003, b0818V1962, b1016V1962, b1017V1962, b1072V1962, b1086V1962, b1276V1962, b1323V1962, b1324V1962, b1325V1962, b1326aV1962, b1326bV1962, b1481V1962, b3049V1984, b3052V1985, b4778V1989, b4888-0001V1962, d0072V1962, d0115V1962, d0274V1962, d0307V1972, d0407V1965, d0409V1965, d0410V1965, d0740M1974, d0778M1981, d1040V1994, hwm0037, p0016V1962, p0092V1962, p0473V1962, p0530V1990, p0638M1986, s0008V1962, s0062V1962, s0093V1962, s0156V1962, s0157V1962, s0167V1962, s0228V1962, s0232V1962, s0239V1962, s0273V1962, s0367V1994, s0384M1988, s0482N1996, t1487V1963

Saint Louis Art Museum, Saint Louis (Missouri)

Millet and Modern Art: From Van Gogh to Dalí,
16-02-2020 t/m 07-09-2020
d0443V1962, hwm0262, hwm0266, hwm0267,
hwm0268, hwm0304, s0029V1962, s0042V1962,
s0171V1962, s0174V1962, s0175V1962, s0519B2016

Singer Museum, Laren

Weer en wind. Avercamp tot Willink, 03-09-2019
t/m 05-01-2020
hwm0344

Städel Museum, Frankfurt am Main

Making Van Gogh. A German Love Story, 23-10-2019
t/m 16-02-2020
p0260V1962, p0724M1986, s0015V1962,
s0021V1962, s0028V1962

Stedelijk Museum Alkmaar, Alkmaar

De Toorop Dynastie, 28-09-2019 t/m 26-01-2020
s0388M1989

Stedelijk Museum Breda, Breda

*De heks van Dongen. Een kunstenaarsdorp in
de 19e eeuw*, 12-10-2019 t/m 26-01-2020
hwm0272, s0383V1987

Tiroler Landesmuseum Ferdinandeum, Innsbruck

Defregger: Mythos - Missbrauch - Moderne,
17-12-2020 t/m 12-04-2021
s0006V1962, s0093B1991

Ueno Royal Museum, Tokio

*The Highlights of Vincent van Gogh:
His life through Art*, 11-10-2019 t/m 13-01-2020
s0163V1962

X. Langdurige bruiklenen van het Van Gogh Museum aan andere musea

Fondation Vincent van Gogh Arles, Arles

Van Gogh Museum in Arles 2019-2020,
01-03-2019 t/m 31-08-2020
Vincent van Gogh, *Vleerhond*, s0136V1973

Van Gogh Museum in Arles 2020-2021,
01-05-2020 t/m 01-05-2021

Vincent van Gogh, *Square Saint-Pierre
bij zonsondergang*, s0098V1962

Gemeentemuseum, Den Haag

Carel Adolph Lion Cachet, *Ezel*, v0097M1994

Groninger Museum, Groningen

Herman Collenius, *Vanitas*, hwm059A

Joods Historisch Museum, Amsterdam

Meijer de Haan, *Portret van een man met ringbaard*,
s0315V1994
Joseph Jacob Isaacson, *Boaz en de lossen*,
s0361M1972

Museum De Lakenhal, Leiden

Langdurig bruikleen Lakenhal Leiden,
16-06-2019 t/m 15-06-2024
Floris Verster, *Papavers*, s0413M1990
Jan Vijlbrief, *Open plek in het bos*, s0429M1992

Noordbrabants Museum, 's-Hertogenbosch

Het verhaal van Brabant 2,
18-01-2016 t/m 01-02-2020
Vincent van Gogh, *Kop van een vrouw*, s0072V1962
Vincent van Gogh, *Mand met aardappels*,
s0152V1962

Het verhaal van Brabant 3,
01-05-2016 t/m 31-03-2021
Vincent van Gogh, *Naaiende vrouw*, s0007V1962
Vincent van Gogh, *Vrouw met falie*, s0058V1962

Vaste presentatie Noordbrabants Museum
2020-2021, 15-03-2020 t/m 15-03-2021
Vincent van Gogh, *Kop van een vrouw*, s0072V1962
Vincent van Gogh, *Mand met aardappels*,
s0152V1962

Rijksmuseum Amsterdam, Amsterdam

Langdurig bruikleen Rijksmuseum 2018-2020,
01-06-2018 t/m 01-06-2020
Vincent van Gogh, *Tuin met vlinders*, s0110V1962
Vincent van Gogh, *Portret van een man met
één oog*, s0113V1962

Langdurig bruikleen Rijksmuseum 2020-2021,
01-06-2020 t/m 31-12-2021
Vincent van Gogh, *Portret van een man met
één oog*, s0113V1962

Rijksmuseum Twente, Enschede

Theodor Poeckh, *Portret van een vrouw*,
s0433M1992

Vrije Universiteit, Amsterdam

Kurt Laurenz Metzler, *Affichebord en
twee sculpturen*, v014M1975

XI. Langdurige bruiklenen aan het Van Gogh Museum

Denver Art Museum

Gustave Doré, *Echtpaar en twee kinderen slapend op een brug in Londen*, d0376B2013

Musée d'Orsay

Palet & 4 tubes van Vincent van Gogh, v0387B2013

Natuurmuseum Brabant

Konijn (*oryctolagus cuniculus*), v0576B2019

Nelly Agassi, Courtesy of the artist and Dvir Gallery

Nelly Agassi, *Sea you*, v0585B2020

Particuliere collecties

Kunstenaar onbekend, *Bomen en struiken in de tuin van de inrichting*, d0378B2014

Émile Bernard, *Landschap bij Pont-Aven*, s0269B2006

Kees van Dongen, *Mina Tandja*, s0293B2011

Henri Fantin-Latour, *Mand met druiven en een appel*, s0016B1990

Vincent van Gogh, *Brief van Vincent van Gogh aan H.G. Tersteeg*, b0265B2003

Vincent van Gogh, *Zonsondergang bij Montmajour*, s0529B2017

Edvard Munch, *Vruchtbaarheid*, s0519B2016

Odilon Redon, *La Nébuleuse*, d0132B1994

Paul Serusier, *Jeune bretonne à la faucille*, s0528B2017

Erik Wensma, *Ezel*, v0264B2003

Remonstrantse Gemeente te Leiden

Jacob en Pieter Keur, *De gansche H. Schrifture [...]* (Bijbel van Theodorus van Gogh), b0100B1989

Rijksmuseum

Auguste Boulard, *De maaltijd*, s0075B1991

Gustave Courbet, *Winterlandschap*, s0180B1999

Gustave Courbet, *Stilleven met appels*, s0079B1991

Charles-François Daubigny, *Oktober*, s0183B1999

Honoré Daumier, *De voorlezing*, s0084B1991

Alexandre-Gabriel Decamps, *Truffelzoekers*, s0085B1991

Eugène Delacroix, *Christus in Gethsemané*, s0086B1991

Jules Dupré, *Brede weg*, s0008B1986

Henri Fantin-Latour, *Bloemen uit Normandië*, s0089B1991

Jean-François Millet, *De waterdraagster*, s0093B1991

Théodule Ribot, *De naaister*, s0096B1991

Antoine Vollon, *Gezicht op de Notre Dame de Lorette en de Rue Fléchier te Parijs*, s0099B1991

Stedelijk Museum Amsterdam

August Allebé, *Museumbezoek*, s0200B1999

Jean-Baptiste-Camille Corot, *Jonge vrouw met een mandoline*, s0140B1996

Edgar Degas, *De tobbe*, v0148B1996

Matthijs Maris, *Ramskop*, s0143B1996

Anton Mauve, *Houthakkers*, s0138B1996

Jean-François Millet, *La Cardeuse*, s0197B1999

Pierre-Auguste Renoir, *Het Paris oordeel*, v0149B1996

Auguste Rodin, *Buste van Madame Fenaille*, v0151B1996

Théodore Rousseau, *Het bos van Fontainebleau*, s0144B1996

The Samuel Courtauld Trust, The Courtauld Gallery, Londen

Vincent van Gogh, *Zelfportret met verbonden oor*, s0536B2018

Triton Collection Foundation

Maurice Denis, *De mystieke druivenoogst*

(*La vendange mystique*), s0578B2019

Paul Sérusier, *De appeloogst*, s0520B2016

Edouard Vuillard, *Vrouwen in de tuin of Hooglied* (*Femmes au jardin of Le cantique des cantiques*), s0577B2019

Universiteitsmuseum Utrecht

Schaaltje met bergkrijt, v0523B2014

Schaaltje met twee tabletten inkt, v0524B2014

Zeeuws Museum

Anthon van Rappard, *Tegelschilders*, s0379B2014

De inrichting van de tentoonstelling *In the Picture*, met op de voorgrond het beroemde schilderij *Zelfportret met verbonden oor*, in bruikleen van The Courtauld Gallery in Londen.

XII. Nevenactiviteiten

Nevenactiviteiten directie

Adriaan Dönszelmann	Samenwerkingspartner JINC Lid Raad van Toezicht Montessori Scholengemeenschap Amsterdam Lid Museumconvent Lid Presidents Institute Lid Adviescommissie Rudolf Buurma (TSA)
Emilie Gordenker	Lid Raad van Toezicht RMN-Grand Palais (t/m maart 2020)

Nevenactiviteiten medewerkers

Edwin Becker	Voorzitter van de Becker Stichting, Roermond Lid van de Steering Committee van de IEO (International Exhibition Organizers) Medecurator Maand van de Mystique, Noord- en Midden-Limburg, 2022 Voorzitter Wetenschappelijke Raad, Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België, Brussel Lid van de Adviesraad Museum Kaap Skil, Texel
Geeta Bruin	Lid Raad van Toezicht Museum Gouda Projectleider RKD – Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis Bestuurslid Commissie Schilderijen Koninklijk Oudheidkundig Genootschap
Boudewien Chalmers Hoyncx van Papendrecht	Workshopdocent Cultuurmarketing Socialmediastrategie voor kunstenaars/galeries i.s.m. Franck Nederstigt & Fouad Boukraa
Hannie Diependaal	Zelfstandig restaurator schilderijen
Gundy van Dijk	Gastdocent Reinwardt Academie Gastdocent Universiteit van Glasgow – Museum Education Voorzitter Amsterdams Educatoren Overleg Lid Raad van Toezicht Museum De Voorde in Zoetermeer Bestuurslid stichting Stil Verleden
Maite van Dijk	Bestuurslid sectie Kunstmusea, Vereniging voor Nederlandse Kunsthistorici Bestuurslid European Society of Nineteenth Century Art Mentor in het Historians of Netherlandish Art Inaugural Mentorship Program Lid Board of Trustees, Arp Museum Bahnhof Rolandseck, Remagen (Duitsland) Voorzitter sectie Kunstmusea, Museumvereniging
Martin van Engel	Commissielid UNESCO Nederland Commissielid Cultuureducatie Amsterdamse Kunstraad
Willem van Gogh	Bestuurslid Stichting Für Elise, Nihon no Hanga Museum, Amsterdam Bestuurslid Stichting United Way The Netherlands

Alain van der Horst	Voorzitter Van Gogh Europe Adviseur Stichting Monet in Zaandam
Hans Luijten	Scientific Advisory Committee Mondrian Edition Project
Oda van Maanen	Lid Certificatiecommissie Restauratoren in Opleiding van de Master Conservering en Restauratie, Cultureel Erfgoed van de Universiteit van Amsterdam
Teio Meedendorp	Bestuurslid Kunstlicht, Academic Journal for Visual Art, Visual Culture and Architecture Adviseur Mondriaanfonds
Marijke Naber	Bestuurslid sectie Development Museumvereniging
Marianne Nouwen	Bestuurslid SIMIN (Sectie Informatieverzorging Musea in Nederland) van de Museumvereniging
Geer Oskam	Penningmeester Stichting Museum Plus Bus
Kathrin Pilz	Assistent-coördinator van de ICOM-CC werkgroep ATSR (Art Technological Source Research)
Martijn Pronk	Lid Digital Strategy Advisory Board, National Library of Israel Lid Governing Board, Europeana Foundation (tot 13 maart) Lid Advisory Board, We Are Museums
Gideon Querido van Frank	Gastconservator tentoonstelling 'Zijn joden wit?', Joods Historisch Museum/ Joods Cultureel Kwartier
Wite de Savornin Lohman	Bestuurslid Caius Cirkel Vereniging Rembrandt Bestuurslid VanLoon672, Museum Van Loon
Louis van Tilborgh	Hoogleraar kunstgeschiedenis, gespecialiseerd in Vincent van Gogh, Universiteit van Amsterdam Redacteur Simiolus, Netherlands Quarterly for the History of the Art Lid van Raad van Adviseurs, Vereniging Rembrandt
Marije Vellekoop	Bestuurslid Onderzoeksschool Kunstgeschiedenis (OSK) Voorzitter stuurgroep Van Gogh Worldwide
Laurine van de Wiel	Als zelfstandig adviseur onderzoek gedaan naar publieksbeleving van de tentoonstelling <i>Jong in de 19e eeuw</i> in opdracht van Teylers Museum

XIII. Activiteiten medewerkers

Naam	Wat	Locatie, plaats	Datum
Edwin Becker	Filmopnames Botanist (Japan)	Van Gogh Museum, Amsterdam	5 februari
	Rondleiding en lezing studenten Kunstgeschiedenis van de Universiteit van Barcelona	Van Gogh Museum, Amsterdam	7 februari
	Diverse rondleidingen Tefaf	Tefaf, Maastricht	5-7 maart
Sarah Broekhoven	Lezing en workshop met Beta-partners: <i>Van Gogh onder de loep</i>	Van Gogh Museum, Amsterdam	30 januari
	Online gastcollege voor museumdidactiek: <i>Voortgezet onderwijs en het Van Gogh Museum (online en offline)</i>		19 november
Boudewien Chalmers Hoyck van Papendrecht	Social Media & Psychologie bij Social Today	Jaarbeurs, Utrecht	11 februari
Maite van Dijk	Panelgesprek voor <i>Vincent op Vrijdag & Daily Paper</i>	Van Gogh Museum, Amsterdam	23 oktober
	Online rondetafelgesprek <i>Op naar een nieuwe geschiedenis voor de 19de eeuwse kunst</i>		20 november en 18 december
Adriaan Dönszelmann	Panellid Cultural Business Dag	Felix Meritis, Amsterdam	25 juni
Bregje Gerritse	Vijfdelige videoserie op YouTube: <i>Van Gogh Questions</i>		
	Online bespreking voor Van Gogh Museum Book Club op Facebook: <i>A Great Artist is Dead</i>		22 juli
	Online bespreking voor Van Gogh Museum Book Club op Facebook: <i>Van Gogh and the Sunflowers</i>		25 augustus
	Online bespreking voor Van Gogh Museum Book Club op Facebook: <i>Van Gogh and Rembrandt</i>		17 september
	Online lezing voor de Global Circle-leden van het VGM: <i>The Art of Communication: Vincent van Gogh</i>		10 september

	Online lezing voor Van Lanschot Kempen UK: <i>Vincent van Gogh, His Life, His Masterpieces and His Letters</i>		12 november
Emilie Gordenker	Podcast <i>Boeken in de boardroom</i> , onderwerp: John Berger, <i>Ways of Seeing</i> (1972)	BookTalks	15 mei
	Webinar <i>The curator Talks</i>		3 september
	Drentse tijd Van Gogh in (inter-) nationaal perspectief	Drents Museum, Zweeloo	11 september
	Online lezing voor de Kunsthistorische dag (Vereniging van Nederlandse Kunsthistorici): <i>De crisis als katalysator</i>		30 oktober
	Podcast 'Topstukken' voor de BankGiro Loterij, onderwerp: <i>Boomwortels</i> van Vincent van Gogh		17 november
	Virtual Round Table Flevum: <i>Van Gogh bij avondlicht</i>		15 december
Floor van Kollem	The Donor Life Cycle, workshop Fundraising Tagung 2020, i.s.m. Marijke Naber	Evangelische Akademie Loccum, Hannover	3 maart
Teio Meedendorp	Lezing voor studenten Universiteit Utrecht: <i>Onderzoek in het Van Gogh Museum</i>	Kunsthistorisch Instituut Utrecht	28 januari
	Online lezing voor Uit- en Thuismarkt: <i>Van Goghs laatste schildering</i>		28 augustus
	Livestream voor Facebook: <i>Vincent Close By</i>		31 augustus
	Webinar voor ASML Night of the Nerds: <i>Van Gogh: vals of echt</i>		17 september
	Lezing <i>Pastorietuin te Nuenen</i>	Groninger Museum	22 september
	Webinar voor Van Lanschot: <i>De laatste dagen van Van Gogh in Auvers</i>		1 oktober
	Online bespreking voor Van Gogh Museum Book Club op Facebook: <i>Attacked at the very root</i>		26 november

	Gefilmd interview over brieven-tentoonstelling en Van Goghs laatste schilderij <i>Boomwortels</i> voor Vereniging Rembrandt	Van Gogh Museum, Amsterdam	11 november en 10 december
Marijke Naber	Keynote speech Fundraising Tagung 2020: <i>Learning from Vincent</i>	Evangelische Akademie Loccum, Hannover	3 maart
	Workshop Fundraising Tagung 2020, i.s.m. Floor van Kollem: <i>The Donor Life Cycle</i>	Evangelische Akademie Loccum, Hannover	3 maart
Fransje Pansters	Online lezing voor PRATT Institute, New York: <i>The Online Museum</i>		8 oktober
Martijn Pronk	Online presentatie georganiseerd door NLI, Jeruzalem: <i>Museum Social Media Strategy</i>		25 mei
Fleur Roos Rosa de Carvalho	Organisatie en moderatie <i>International Expert Meeting Proof to Perfection: Edouard Vuillard's Paysages et intérieurs</i>	Van Gogh Museum, Amsterdam	9 januari
	Bijdrage aan de podcast Kunsthoop: Afl. 6 - <i>Fleur Roos Rosa de Carvalho over een monotype van Degas</i>		
Lisa Smit	YouTube-serie van vier afleveringen over <i>In the Picture</i>		9 juni
	Live online tour voor het Spencer Museum of Art in Kansas: <i>In the Picture with Vincent van Gogh and Max Oppenheimer</i>	Van Gogh Museum, Amsterdam	27 juni
	Live webinar voor Van Lanschot: <i>In the Picture - identiteit, imago en de zelfportretten van Vincent van Gogh</i>	Van Gogh Museum, Amsterdam	2 juli
	YouTube-serie van vier afleveringen: <i>Miniatures. Inspired by Visual Arts and Music</i>		12 augustus
Renske Suijver	YouTube-serie van twee afleveringen over Sientje Mesdag-van Houten en vrouwelijke kunstenaars in De Mesdag Collectie		11 december
Sara Tas	Online gastcollege voor MA-studenten van de Universiteit Utrecht: <i>Kunst als collectieobject. Verzamelen in het Van Gogh Museum</i>		1 oktober

	Online lezing <i>Why Collecting Impressionism? The Keen Eye and Eclectic Taste of Charles Ephrussi</i> , op het symposium <i>Collectioner l'impressionnisme</i> , georganiseerd door Université Paris Nanterre et Rouen Normandie		12 november
	YouTube-serie van drie afleveringen over Lourens Alma Tadema in De Mesdag Collectie		11 mei
Louis van Tilborgh	Webinar voor Japanese Chamber of Commerce and Industry (JCC): <i>Van Gogh, Japan and Orchards</i>		12 december
	Webinar voor Dutch and Japanese Trade Federation (DUJAT): <i>Orchards in Arles and Japan</i>		28 mei
Marije Vellekoop	Webinar Summerschool van de OSK in samenwerking met de Vereniging Rembrandt: <i>Geographic perspectives on collection and exhibitions of the Van Gogh Museum</i>		24 juni
Laurine van de Wiel	Lezing <i>Minder bezoekers, meer succes? Op zoek naar een nieuwe balans</i>	Marketing Insights Event / MIE congres, Utrecht	6 februari
	Online lezing voor Erasmus Universiteit, Erasmus Q-Intelligence: <i>Marketing met Kunstmatige Intelligentie</i>		27 mei
	Online lezing voor MOA Education Day: <i>Data-gedreven marketing bij het Van Gogh Museum</i>		10 september
	Gastcollege Inspiratiesessie Marketing bij het Van Gogh Museum	Windesheim	17 november
	Online lezing voor Musée du Louvre: <i>Van Gogh Museum audience segmentation</i>		23 november
	Interview in Tijdschrift <i>Clou</i> , nr 96: <i>lamvincent - Crowd control in het Van Gogh Museum</i>		februari

XIV. Publicaties medewerkers

Naam	Coauteurs	Titel	Uitgever / Tijdschrift
Nienke Bakker	Nienke Bakker en Lisa Smit (red.) met bijdragen van Wieteke van Zeil, Ann Blokland, Joost van der Hoeven en Laura Prins	<i>In the Picture. Kunstenaarsportretten</i>	Van Gogh Museum, Amsterdam & Uitgeverij THOTH, Bussum
	Samengesteld door Nienke Bakker, Leo Jansen en Hans Luijten	<i>Vincent van Gogh. A Life in Letters</i>	Thames and Hudson i.s.m. Van Gogh Museum
	Samengesteld door Nienke Bakker, Leo Jansen en Hans Luijten	<i>Troost voor bedroefde harten. Brieven van Vincent van Gogh</i>	Uitgeverij Prometheus i.s.m. Van Gogh Museum
	Samengesteld door Nienke Bakker en Ann Blokland, met een bijdrage van Esther Darley	<i>Het leven volgens Vincent. 150 inspirerende citaten</i>	Van Gogh Museum
Edwin Becker		'Les Deux Garçons; entre réalité et fiction'	In: <i>Voilà (DL)</i> , november 2020, pp. 22-24
Ann Blokland		'Participation at the Van Gogh Museum: A Balancing Act'	In: <i>The International Journal of the Inclusive Museum</i> , Volume 12, december 2018
	Nienke Bakker en Lisa Smit (red.) met bijdragen van Wieteke van Zeil, Ann Blokland, Joost van der Hoeven en Laura Prins	Biografieën voor <i>In the Picture. Kunstenaarsportretten</i>	Van Gogh Museum, Amsterdam & Uitgeverij THOTH, Bussum
	Samengesteld door Nienke Bakker en Ann Blokland, met een bijdrage van Esther Darley	<i>Het leven volgens Vincent. 150 inspirerende citaten</i>	Van Gogh Museum
	Caine Chennatt	'Reality Through Interaction. Sensory Art Projects in Cultural Institutions'	International Perspectives on Disability Exceptions in: <i>Copyright Law and the Visual Arts. Feeling Art</i> , Routledge, 2020

Gordenker		'A Bouquet of Flowers to Celebrate 65 Years and Counting', <i>Connoisseurship: Essays in Honour of Fred G. Meijer</i> , ed. Charles Dumas, Rudi Ekkart, Carla van de Puttelaar, pp. 156-162.	Primavera Press, Leiden
Joost van der Hoeven	Nienke Bakker en Lisa Smit (red.) met bijdragen van Wieteke van Zeil, Ann Blokland, Joost van der Hoeven en Laura Prins	<i>In the Picture. Kunstenaarsportretten</i>	Van Gogh Museum, Amsterdam & Uitgeverij THOTH, Bussum
Hans Luijten	Samengesteld door Nienke Bakker, Leo Jansen en Hans Luijten	<i>Vincent van Gogh. A Life in Letters</i>	Thames and Hudson i.s.m. Van Gogh Museum
	Samengesteld door Nienke Bakker, Leo Jansen en Hans Luijten	<i>Troost voor bedroefde harten. Brieven van Vincent van Gogh</i>	Uitgeverij Prometheus i.s.m. Van Gogh Museum
Teio Meedendorp	Kathrin Pilz, Louis van Tilborgh	'Van Gogh as Mentally Ill: His contested Oslo Self-Portrait'	<i>Burlington Magazine</i> 162, februari 2020, pp. 2-15
Kathrin Pilz	Louis van Tilborgh, Teio Meedendorp	'Van Gogh as Mentally Ill: His contested Oslo Self-Portrait'	<i>Burlington Magazine</i> 162, februari 2020, pp. 2-15
Martijn Pronk		'Digital Communication Strategy'	In: <i>Communication Oriented Museums</i> , D. Babic en N.H. Uralman (red.), ICOM-ICTOP, Parijs
Lisa Smit	Nienke Bakker en Lisa Smit (red.) met bijdragen van Wieteke van Zeil, Ann Blokland, Joost van der Hoeven en Laura Prins	<i>In the Picture. Kunstenaarsportretten</i>	Van Gogh Museum, Amsterdam & Uitgeverij THOTH, Bussum
Sara Tas		'Vincent van Gogh en Jean-Luc Mylayne. De lens als penseel, de tijd als verf'	In: <i>De Groene Amsterdammer</i> , bijlage, 2 september 2020, pp. 16-18

Louis van Tilborgh	'Krachtig en bescheiden tegelijk'	'Kunst die ons blijft', column voor de website van de Vereniging Rembrandt, 28 april 2020, samen met andere columns ook uitgebracht in een boekje: <i>Kunst die ons blijft. Ervaringen om te delen</i> , z.j. z. pl., pp. 20-21
Teio Meedendorp, Kathrin Pilz	'Van Gogh as Mentally Ill: His contested Oslo Self-Portrait'	<i>Burlington Magazine</i> 162, februari 2020, pp. 2-15
Harma van Uffelen	'Feeling Van Gogh - Making Vincent van Gogh's art accessible'	Incluseum.com
Roelie Zwikker	'An Offer You Can Refuse'	Van Gogh Museum Articles, 30 november 2020

Colofon

Het Jaarverslag 2020 van het Van Gogh Museum is tot stand gekomen in samenwerking met de directie en de medewerkers van het museum. De redactie en coördinatie is verzorgd door de afdeling Publicaties van het Van Gogh Museum.

Tekst
Aukje Vergeest

Vormgeving
Joseph Plateau, Amsterdam

Tekstcorrectie
Joke Jonkhoff

© 2021 Van Gogh Museum,
Amsterdam

Van Gogh Museum
Museumplein 6
1071 DJ Amsterdam
www.vangoghmuseum.nl

De Mesdag Collectie
Laan van Meerdervoort 7-F
2517 AB Den Haag
www.demesdagcollectie.nl

Dankzij onze hoofdpartners kunnen we invulling geven aan onze missie om een divers publiek te inspireren met het leven en werk van Vincent van Gogh en zijn tijd.

Beeldverantwoording
Omslag: Henri de Toulouse-Lautrec,
Portret van Vincent van Gogh, 1887.
Van Gogh Museum, Amsterdam
(Vincent van Gogh Stichting)

Fotoverantwoording
Tomek Dersu Aaron: pp. 6, 8, 10, 14,
16 (boven), 18 (linksonder, rechts-
onder), 25, 40, 48, 52, 60, 68
Arthénon: p. 33
Jelle Draper: pp. 24, 29
Mark Engelsman: p. 43
Michael Floor: p. 79
Eric en Petra Hesmerg: pp. 4, 13
Alain van der Horst: p. 34
Luuk Kramer: pp. 19 (links), 21
Christiaan van Leeuwen: p. 37
Jaasir Linger: p. 36
Brenda Roos: p. 30
Jan-Kees Steenman: pp. 12,
16 (onder), 19 (rechts), 20

Van werken van beeldende kunstenaars aangesloten bij een CISAC-organisatie is het auteursrecht geregeld met Pictoright te Amsterdam. © c/o Pictoright Amsterdam 2020.

BankGiroLoterij
— SINDS 1961 —

 Van Lanschot

ASML

